

De Fabel van de illegaal

krant tegen racisme

nr. 80/81

winter

2007

www.defabel.nl

Gekleurde mensen straks extra verdacht?

Gaan politie en geheime diensten straks openlijk mensen met een kleurtje extra controleren? “Racial profiling” heet dat. Nee, daar zal Nederland echt niet aan meedoen, zo verzekerde minister Donner van Justitie in de zomer van 2006.

Het D66-Kamerlid Dittrich had vragen gesteld nadat in de pers berichten waren opgedoken dat Nederland voorstander was van “racial profiling”. Daarbij worden mensen met een kleurtje of moslims extra gecontroleerd door de autoriteiten. Dat kan gebeuren bij een verkeers- of grenscontrole, maar ook geautomatiseerd. In dat laatste geval worden de gigantische hoeveelheden gegevens waarover de autoriteiten inmiddels beschikken doorzocht aan de hand van profielen, in de hoop potentiële terroristen te ontdekken.

RAF

Erg succesvol is die methode overigens niet. De Duitse regering experimenteerde er in de jaren 70 al mee, in de jacht op RAF-leden. Het resultaat was vrijwel nihil. Na de aanslagen van 11 september 2001 onderzochten de Duitse inlichtingendiensten maar liefst ruim 8 miljoen mensen aan de hand van “verdachte criteria”. De buit: niets. Dat is ook niet echt verwonderlijk. Uit het geheime lijstje “Verdachtskriterieën islamistische Terrorismus” van de inlichtingendienst blijkt dat de potentiële groep verdachten nogal groot is. Het zou gaan om mannen in de leeftijd van 18 tot 45 jaar, vooral uit het Midden-Oosten, Rusland, Noord-Afrika en Zuid-Oost-Azië. Maar het kan ook om vrouwen gaan. En het kan ook om bekeerde westerlingen gaan. Qua uiterlijk kan het zowel gaan om traditioneel geklede personen als om westers geklede mensen. Dat schiet lekker op.

De eerste flaters zijn dan ook al binnen. De Amerikaanse senator Kennedy bleek tot zijn stomme verbazing op een “no-fly list” te staan en had 6 maanden nodig om er vanaf te komen. Een Brits vliegtuig moest halsoverkop terugkeren van een vlucht naar de VS omdat er een verdachte terrorist aan boord zou zijn. Het bleek te gaan om een zesjarig meisje. En een Nederlandse scheikundeleraar kreeg bezoek van de AIVD omdat hij voor proefwerkopgaven op internet gezocht had naar informatie over een waterstofbom.

Cricket

Er zijn ook andere vraagtekens te zetten bij de methode. In Europa radicaliseren vooral migrantenkinderen die hier geboren en getogen zijn. Neem de daders van de aanslagen in Londen, die zo zijn weggelopen van het cricketveld. Ze waren wel in het vizier van de inlichtingendiensten, maar werden verkeerd ingeschat. Hetzelfde gebeurde met Mohammed B. De AIVD kende hem wel, maar meende dat het een randfiguur was.

Vervolg op pagina 3

De grote trek naar de stad

zie pagina 10

Word donateur van De Fabel van de illegaal

zie achterpagina !

Afrekenen met Srebrenica

Het begon toen voormalig journalist Freek van Workum zich eens verdiepte in het dossier van een afgewezen Bosnische vrouw. Daarop raakte hij nauw betrokken bij de groep vluchtelingen die jaren na de massamoord op de inwoners van Srebrenica alsnog asiel zochten in Nederland. Van Workum bestudeerde 170 dossiers van deze “late vluchtelingen”. Over de ongerijmdheden daarin schreef hij een rapport met de dubbelzinnige titel “Afrekenen met Srebrenica”.¹

Op 22 oktober 2006 bood hij het rapport aan de Tweede Kamer aan. Op 13 september had minister Verdonk echter al verklaard: “Nederland is op diverse manieren tegemoet gekomen aan Bosnische asielzoekers die de val van Srebrenica hebben meegemaakt. Zowel het kabinet als de Tweede Kamer zijn thans echter van mening dat het niet langer nodig is een ruimhartig toelatingsbeleid voor Bosnische asielzoekers te voeren.”

Ereschuld

“Bij de val van de enclave Srebrenica in juli 1995 vonden 8.000 Bosnische mannen, vrouwen en jongens de dood. Nederlandse militairen waren niet in staat deze eerste genocide na de Tweede Wereldoorlog op Europese bodem te verhinderen. De presentatie van het NIOD-rapport was in 2002 aanleiding voor het kabinet Kok II om af te treden. Ook de premier van het daaropvolgende kabinet erkende dat Nederland medeverantwoordelijkheid droeg voor het drama”, aldus Van Workum.² “Tegen deze achtergrond werd in de Tweede Kamer en de vaste Kamercommissie voor Justitie de afgelopen jaren met grote regelmaat gedebatteerd over de positie van ‘late’ vluchtelingen uit Srebrenica, die over het algemeen na februari 2000 en voor 1 april 2001 naar Nederland kwamen. De minister van Vreemdelingenzaken heeft de Kamer bij herhaling de verzekering gegeven dat de asielaanvragen van deze vluchtelingen uiterst zorgvuldig en ruimhartig zouden worden beoordeeld.”

Van Workum was rond 2000 nog voorstander van het weren van grote groepen vluchtelingen. Hij stond daarom ook achter de invoering van de nieuwe Vreemdelingenwet in 2001.

De propaganda dat het asielbeleid “streng maar rechtvaardig” was, had zijn werk gedaan. Van Workum geloofde dan ook dat de overheid de “late Srebrenica-vluchtelingen” coulant zou behandelen als inlossing van een soort ereschuld. Het tegendeel blijkt waar. Het rapport van Van Workum staat vol voorbeelden van manieren waarop de asielprocedure volkomen wordt uitgehold. Toch is dat nauwelijks nog schokkend te noemen. De UNHCR, de Nationale Ombudsman, actiegroepen, politici, advocaten en rechters hebben allemaal al eerder laten zien dat Nederland op armetierige wijze invulling geeft aan het begrip “asiel verlenen”. De “onzorgvuldigheden” daarbij zijn zo structureel van aard dat niet volgehouden kan worden dat het gaat om bedrijfsongevalletjes van de IND. Vluchtelingen worden daarnaast doelbewust weggezet als leugenachtig en crimineel om ze zo de toegang tot Nederland te kunnen weigeren.

“Wij weten alles al”

Verdonk claimde dat de dossiers meerdere malen “zorgvuldig, welwillend en ruimhartig” zouden zijn bekeken. Maar dat is een flagrante leugen. Overigens waren ook Verdonks voorgangers Nawijn en Cohen verantwoordelijk voor de slechte behandeling van “de late Srebrenica-vluchtelingen”. In zijn rapport maakt Van Workum inzichtelijk hoe het mogelijk is dat er uiteindelijk van deze “welwillend” benaderde vluchtelingen procentueel nog minder mogen blijven dan bij alle andere asielverzoeken.

Vervolg op pagina 4

Het geweld van de deportatiemachine

Begin oktober 2006 zond het actualiteitenprogramma Netwerk een tweedelige documentaire uit over de Nederlandse deportatie-praktijk. Die is uitermate gewelddadig, zo bleek uit de verhalen van de slachtoffers en de uitzetters, de marechaussee. In de documentaire mochten ook verontwaardigde critici pleiten voor “humaan” uitzetten. Maar dat kan uiteraard niet.

De uitzending bevatte zowel werkelijke opnamen van de Franse praktijk, als nagespeelde scènes op basis van de verhalen over de Nederlandse praktijk. De beelden riepen herinneringen op aan bijvoorbeeld situaties in Zuid-Afrika tijdens de apartheid, waarbij een groep witte knokploegleden ergens achteraf een zwarte activist aftuigde. Of aan Suriname anderhalve eeuw terug, waar gewapende witte opzichters samen een machteloze ongehoorzame slaaf een lesje leerden. In die traditie staat de marechaussee.

Een hele reeks gewelddadige praktijken passeerde de revue. De vluchtelingen en migranten, zowel mannen als vrouwen, worden stelselmatig vernederd, uitgelachen, geïntimideerd en bedreigd. “We krijgen je wel klein”, roepen de marechaussees bijvoorbeeld. Ze slaan en stompen hun slachtoffers hard in onder meer hun gezicht en hun zij, knippen expres in oude pijnlijke wonden of hun geslachtsdelen, drukken op een uiterst pijnlijke plek achter hun oor, wurgen hen, knippen een aantal seconden hun halsslagader dicht tot ze bijna flauwvallen, gaan met een aantal man op hen zitten of staan, smijten hen tegen de grond of met hun hoofd tegen de muur, drukken hun neus en mond zo hard en lang dicht dat hun ogen bijna uitpuilen, ze bijna verstikken en hun mond van binnen een bloederige massa is geworden. Ook drukken ze hun slachtoffers in vliegtuigstoelen zover naar voren dat ze geen lucht meer krijgen en dreigen te stikken. Vaak wordt daarbij een deken gebruikt die ze in de nek van de vluchteling of migrant leggen en dan onder de benen van aan weerszijde zittende agenten doorhalen en steeds verder aantrekken.

Pepperspray

De knokploegen van de staat werken echter niet alleen met hun blote handen. Ze gebruiken ook hand- en voetboeien die ze expres veel te strak aan doen, brede riemen waaraan de handen van hun slachtoffers vastgeketend worden, verstikkende helmen, opgerolde theedoeken die van achteren voor de mond van de vluchtelingen en migranten gehouden worden om vervolgens steeds strakker te worden aangedraaid. Soms geven ze stiekem kalmerende middelen. Regelmatig gebruiken de uitzetters daarnaast ook pepperspray, wapenstokken, schilden en in sommige gevallen zelfs waterkanonnen en honden.

Er waren in de documentaire ook verhalen over vluchtelingen die 10 uur lang geboeid en zonder eten en drinken in een piepkleine cel in een arrestantenbus moeten zitten. Over slachtoffers die urenlang naakt geboeid tegen de muur moeten staan in het zicht van andere vluchtelingen en migranten. Sowieso worden ze herhaaldelijk gedwongen zich uit te kleden om te worden gevisiteerd, niet door een arts, maar door de marechaussees zelf. Soms staan mannelijke marechaussees te kijken bij het naakt visiteren van vrouwen. Ook worden wel medicijnen achtergehouden die voor de vluchtelingen of migranten belangrijk zijn.

Wreedheid

Per vluchteling of migrant worden er 4 of meer marechaussees ingezet, en wanneer het gaat om een groepsuitzetting gaan er wel tientallen mee. In totaal zijn er volgens Justitie in 2005 maar liefst 2.829 uitzettingen “met escorte” geweest. Daarbij zouden er 1.152 keer geweldsmiddelen ingezet zijn. Waarbij aangetekend werd dat zeker niet alles door de daders gemeld wordt. Sommige marechaussees hebben een gewelddadige reputatie. Die lokken graag verzet uit omdat ze zin hebben in een knokpartijtje. Bij hun uitzettingen gebeurt dus altijd wat, zo werd gezegd. Er zitten verder ook de nodige racisten tussen. Een marechaussee riep volgens zijn collega bijvoorbeeld eens: “Vuile neger, blijf met je poten van onze vrouwen en donder op naar je eigen land”.

De meeste mensen zijn van zichzelf niet geneigd tot geweld en wreedheid, maar kunnen daar wel toe opgeleid en aangezet worden via groepsdruk en beloningen. Zo werkt het ook bij de marechaussee. De collega’s geven elkaar nooit aan, want dan zouden ze geen leven meer hebben. Ze werken namelijk in kleine hechte groepen. Bovendien is het uitzetwerk onder de marechaussees populair. Je bezoekt exotische bestemmingen en ziet nog eens wat van de wereld. “Het is een soort van avontuurtje wat je meemaakt”, zei er een. Ze hebben geen medelijden met hun slachtoffers, denken er verder niet over na en voeren gewoon hun taken uit. Ze vertrouwen erop dat de staat rechtvaardige beslissingen neemt. En dat beweert Justitie vanzelfsprekend ook. “We proberen de mens centraal te stellen, er is sprake van proportionaliteit”, zegt men daar doodleuk over het geweld tegen de vluchtelingen en migranten. “Ze worden respectvol behandeld.”

Onprofessioneel

In de uitzending werden twee deskundigen ten tonele gevoerd, voormalig ombudsman Roel Fernhout en de Belgische uitzettingsadviseur Etienne Vermeer. Beiden trokken voortdurend een uiterst zorgelijk gezicht. “Schokkend”, “onzorgvuldig” en “onprofessioneel”, noemde Fernhout het gedrag van de marechaussee. “De menselijke maat is in een aantal gevallen zoek”, meende hij. Ze suggereerden dat de wreedheid van bepaalde individuele marechaussees de kern van het probleem zou zijn, gekoppeld aan het ontbreken van een deportatiehandboek waarin staat “wat wel en niet mag”. Natuurlijk bestaan diensten als de marechaussee voor een flink deel uit racistisch en gewelddadig tuig. Maar het grootste probleem is vanzelfsprekend het systeem dat hen voortbrengt omdat het hen nu eenmaal nodig heeft.

Uit de illegaliteit

Levenslange verbanning

In 2002 kwam de Ghanese Georgina naar Nederland. Een paar maanden later werd ze opgepakt door de politie omdat ze reisde met de openbaar vervoer-stamkaart van iemand anders. Omdat ze geen papieren had, werd ze in een illegalengevangenis opgesloten. Na 8 maanden werd ze weer op straat gegooid. Daarna ontmoette ze de Nederlander Peter. Ze kregen een relatie, Georgina werd zwanger en ze beviel van een zoontje, Matthew. Ze trouwden met elkaar in Ghana. Daar vroegen ze bij de Nederlandse ambassade direct een machtiging voorlopig verblijf (mvv) aan, die nodig is om een aanvraag voor een verblijfsvergunning wegens gezinsvorming te kunnen doen. Na 7 maanden werd de mvv-aanvraag afgewezen, omdat Georgina bleek te zijn veroordeeld tot een gevangenisstraf van 60 dagen wegens het gebruik van die stamkaart. Georgina en haar kind bleven daarom noodgedwongen achter in Ghana en Peter ging terug naar Nederland, waar hij werd bestookt met ziekenhuisrekeningen van meer dan 6.000 euro vanwege de bevalling. Georgina was als illegaal niet verzekerd geweest en Peter had geen geld, maar wel schulden. Met hulp van De Fabel bleken de rekeningen te kunnen worden kwijtgescholden.

Hoewel Georgina al wel maandenlang in een uitzetbajes had gezeten, eiste de IND dat ze eerst nog die straf van 60 dagen zou uitzitten. Maar ze mag Nederland niet binnenkomen, en kan die straf dus niet eens komen uitzitten. En pas 5 jaar na dat onmogelijke gevangenisverblijf zou ze alsnog een verblijfsvergunning kunnen aanvragen en eventueel kunnen krijgen. Feitelijk betekent dit dus een levenslange verbanning uit Nederland en ook levenslange scheiding van haar man. Ze was zoals zovelen verstrikt geraakt in de kafkaëske bureaucratie van de IND.

Peter tekende bezwaar aan tegen deze onmenselijke beslissing en stelde dat het gebruik van de stamkaart niet als een misdrijf moet worden beschouwd, maar als een manier om in leven te blijven. Ook gaf hij aan dat Georgina en Matthew in Ghana gevaar liepen. Een aantal familieleden wil namelijk profiteren van haar relatie met een blanke. Zij denken dat Georgina daardoor rijk is geworden en zetten haar onder druk om geld naar hen door te schuiven. Ze hebben haar ook fysiek bedreigd. Toch werd het bezwaarschrift afgewezen. Volgens de hemeltergende ambtenaren van de IND zou Georgina hier namelijk een bedreiging voor de openbare orde vormen. Haar advocaat ging daarop in beroep en stelde dat Georgina en Matthew in Ghana een armoedig en onveilig bestaan leiden, terwijl ze in Nederland met Peter een goed en gelukkig leven zouden kunnen hebben. Peter voldoet immers aan alle verdere eisen voor gezinsvorming. In een verklaring aan de rechtbank stelde De Fabel dat de overheid het gebruik van een identiteitskaart bestraft door het leven van drie mensen kapot te maken. Nu is het wachten op de beslissing van de rechter.

Georgina, Peter en Matthew zijn schuilnamen.

Harry Westerink

“Schokkend, onzorgvuldig, onprofessioneel.”

Slachtoffer van de deportatiemachine.

Daarbij zijn niet slechts de uitzettingen waarbij geslagen wordt gewelddadig, maar alle uitzettingen. Want de vluchtelingen en migranten die zich zonder veel verzet laten wegvoeren, of zelfs “vrijwillig” vertrekken, doen dat uitsluitend vanwege de dreiging van geweld, of vanwege de gewelddadige uitsluiting door de overheid. Migratiebeheersing bestaat uiteindelijk slechts bij de gratie van geweld en de dreiging daarmee. Zonder geweld geen deportatie en geen migratiebeheersing.

Afplakken

In plaats van fundamentele kritiek op het hele deportatiesysteem, gaven de deskundigen met hun aanmerkingen op de “uitwassen” juist een aanzet tot de verdere perfectionering ervan. Ze spraken over “de onmacht van de overheid om in een situatie passend op te treden”. Fernhout: “Er is kennelijk sinds 1993 niet veel geleerd.” Hij verwees daarbij naar de Roemeense vluchteling die in dat jaar een hersenbeschadiging opliep nadat zijn mond werd afgeplakt bij zijn uitzetting. Fernhout wil daarom het geweld “professionaliseren”, de geweldstoepassing preciseren en zo de deportatiemachine “humaniseren”. Onnodig geweld doet het verzet namelijk vaak toenemen en dat bemoeilijkt de uitzetting alleen maar. En er is nogal wat verzet, zo blijkt. Vluchtelingen en migranten vechten terug, spugen, bijten, smeren zich in met poep, doen zelfmoordpogingen, weigeren zich na visitatie weer aan te kleden of weigeren de politiebus bij het vliegveld te verlaten. In 2005 zijn in totaal 2.290 uitzettingen afgebroken na verzet, waarvan 220 keer op bevel van de gezagvoerder van het vliegtuig waarmee gedeporteerd zou worden. Naar aanleiding van het pleidooi van de deskundigen voor een onderzoek naar de hele deportatieketen, gaf de commandant van de marechaussee de documentaire aan “de onafhankelijke commissie die toezicht houdt op de uitzettingen”.

De documentaire is nog te zien op de Netwerk-website

<www.netwerk.tv/index.jsp?p=items&r=deze_week&a=245016> en

<www.netwerk.tv/index.jsp?p=items&r=deze_week&a=245438>.

Eric Krebbers

Vervolg van voorpagina

“Gekleurde mensen straks extra verdacht?”

De EU laat zich door zulke futiliteiten niet uit het veld slaan. En dus wordt er volop ingezet op profiling en de koppeling van databestanden. Men wil in navolging van de VS vantevoren informatie ontvangen over passagiers die naar de EU vliegen. Wie een visum aanvraagt, moet vingerafdrukken en pasfoto’s inleveren. Al die informatie verdwijnt in databanken die openstaan voor de inlichtingen- en veiligheidsdiensten. De discussie over de vraag of Europa nu wel of niet aan “racial profiling” doet, is dan ook vooral een woordenspel. Ongetwijfeld slaan de autoriteiten meer informatie op dan alleen “ras” of religie, en ongetwijfeld zitten in de zoekprofielen meer criteria dan alleen “ras” en religie. Maar “ras” en religie spelen zeker een grote rol in de speurtocht binnen de hooiberg aan gegevens. Het is dan ook slechts voor de vorm dat zo nu en dan ook een roomblanke zakenman uit de rij wordt gepikt en zijn aktenasje moet openen.

Jelle van Buuren

Praatjesmaker

Wat als de NS een Marokkaans bedrijf zou zijn?

Stel je voor dat de Nederlandse Spoorwegen een Marokkaans bedrijf zou zijn. Zoals de halal slager en de Marokkaanse groenteboer is ook de NS in de handen van Marokkanen. Het is algemeen bekend in Nederland dat van boven naar beneden iedereen bij de NS Marokkaan is, van de directeur tot de conducteur. Ik kan me al inbeelden hoe daarover dan gepraat wordt.

“Alweer te laat, echt een Marokkaanse actie weer, hè”, hoor ik al iemand zeggen op het Centraal Station. Ik denk na over hoe vaak de NS het NOS journaal zou halen. Sacha de Boer: “De NS heeft ook dit jaar zijn doel weer niet gehaald. Volgens de regelingen moet 80 procent van de treinen op tijd rijden. Dat was dit jaar niet het geval. Minister Verdonk zei vandaag dat de problemen te maken hebben met de Marokkaanse cultuur. Volgens de bewindsvrouw zouden de spoorwegen in de toekomst onder haar departement moeten gaan vallen, en zo niet langer de verantwoordelijkheid zijn van minister Peijs van Verkeer en Waterstaat.”

Op tv zien we Rita Verdonk. “Vorig jaar was ik in Marokko en als je daar ziet hoe het openbaar vervoer is geregeld, dan schrik je wel. We moeten de NS meer en harder straffen. Anders denken ze dat alles zomaar kan in Nederland.” De interviewer: “En waarom zou het bedrijf onder uw departement moeten vallen?” Verdonk: “Nou, iedereen weet dat de directie alleen maar uit Marokkanen bestaat. En iedereen is het er ook mee eens dat het op dit moment een rotzooi is bij de NS. Twee ongelukken in een week kunnen we niet accepteren. We zouden deze mensen toch beter moeten integreren.”

Terug naar Sacha de Boer. “Veel reizigers klagen over de treinongelukken van de afgelopen weken. Het ongeluk in Arnhem werd veroorzaakt door een menselijke fout.” Weer Verdonk. “Kijk, als het nou één keer gebeurt, dan kun je zeggen dat het een fout was. Maar het gebeurt steeds weer opnieuw. Dat vinden we toch met z’n allen niet normaal, of ben ik nou gek.” En... het volgende nieuwsitem. “Ze moeten dit soort werk niet door Marokkanen laten doen”, hoor ik al iemand zeggen, onderuit gezakt voor de tv met chips in de hand.

En de spoorwegen zijn rond 11 uur ‘s avonds uiteraard het onderwerp bij Pauw en Witteman. Want bij het ongeluk botste een goederentrein tegen een passagierstrein en daarbij vielen 20 gewonden. Aan tafel zitten Said El-Attafi, directeur van de NS, Rita Verdonk, omdat ze hier een uitgesproken mening over heeft, Leon de Winter, schrijver van het boek “ABC hoe verder met het OV”, en Bernard Wientjes, voorzitter van de werkgeversorganisatie VNO/NCW. Je kunt je min of meer wel voor de geest halen hoe de discussie zal verlopen. Ik zie Jeroen Pauw voor me: “Maar er zijn wel 30 gewonden gevallen, meneer!” En Paul Witteman: “Volgens een onderzoek vindt 70 procent van de bevolking dat de directie van de NS moet veranderen. Wat vindt u daarvan?” En wat de NS-directeur ook antwoordt, hij heeft altijd ongelijk.

En dan de verkiezingscampagne. Alle partijen nemen de probleemorganisatie op in het programma. Iedereen is het er mee eens dat de NS-directie een extra cursus moet krijgen om te leren hoe het wel moet. Volgens de SP is die cursus een recht, de VVD noemt het een plicht, maar beide achten het de eigen verantwoordelijkheid van de directie. En dat betekent: zelf betalen. Ook zijn er vanzelfsprekend de partijen die roepen dat er geen beginnen aan is, dat de politiek een standpunt moet durven in te nemen, en gewoon moet zeggen: “De NS moet ophouden een Marokkaans bedrijf te zijn. We moeten daar onze eigen mensen neerzetten.” En dan op de dag van de verkiezingen. Het is ‘s avonds 10 uur. Wilders heeft 9 zetels. Hij geeft een speech. “Beste mensen, 500 duizend kiezers in dit land hebben gestemd tegen verdere islamisering, en voor het wegsturen van de islamitische directie van de NS. Nederlanders willen weer op tijd thuiskomen.”

Maar het blijft helaas niet beperkt tot uitspraken in de media. Universiteiten zouden onderzoeken starten naar de bedrijfscultuur bij de spoorwegen. De man en vrouw op straat zouden er schande van spreken. Het zou ook onze dagelijkse gespreksstof worden. Er zouden debatten worden georganiseerd, waarbij brave linksen zouden komen met voorstellen: “We moeten de NS niet meer Marokkaans noemen, maar het gewoon beschouwen als een Nederlands bedrijf.” Ik denk dat de NS dan het zwarte schaap zou zijn dat “het Nederlandse volk” weer bij elkaar brengt.

Een cao voor illegale arbeiders?

Er lijkt voor illegale arbeiders wat te bewegen in vakbondsland. Huishoudelijk werkers krijgen de laatste tijd aandacht van de FNV en de CNV. Goede bedoelingen en mooie woorden zijn er genoeg, maar gaat het concreet ook wat opleveren?

Duitse dienstmeisjes in Nederland in 1930.

Vervolg van voorpagina
“Afrekenen met Srebrenica”

Hij kwam veel willekeur tegen, en ook grove onzorgvuldigheid, onjuiste en onvolledige informatie, incomplete dossiers met hiaten, gewantrouwde Servische tolken, intimidatie en slechte advocaten.

Opvallend noemt hij de verslaglegging van het nader gehoor waarbij ruimte is voor een zogenaamd “vrij asielrelaas”. De samenvattingen blijken allemaal ongeveer even lang, ongeacht hoe lang de vluchtelingen aan het woord waren. Van de grote meerderheid van de vluchtelingen hoorde Van Workum dat zij niet eens de kans kregen uitvoerig over de oorlog te verhalen. “De terugkerende zin van de IND-rapporteurs was deze: “Over de val van Srebrenica hoeft u niets te vertellen, daar weten we alles van””, aldus Van Woerkum. Verbijsterd vraagt hij zich af: “Zijn dit de getuigenissen van de overlevenden van de eerste genocide na de Tweede Wereldoorlog in Europa? Toon en inhoud doen dat vaak niet vermoeden.”

Belangrijke klanten

“Dat in de wondere wereld van het vreemdelingenrecht alles draait om “zorgvuldigheid” gelooft alleen de minister van Vreemdelingenzaken nog”, verzucht Van Workum sarcastisch. Hij komt met een aantal fundamentele vragen en rake observaties. “Hoe redelijk en oirbaar is de staande praktijk om fouten van de advocaten of de IND altijd toe te rekenen aan de onderliggende partij, de asielzoeker? Waarom heeft de rechter niet meer ruimte om het werk van de IND inhoudelijk te toetsen en eventuele hiaten in dossiers op te vullen en fouten te repareren?” En passant geeft hij wetenschappers nog een veeg uit de pan. Een aantal “meer gezaghebbende juristen” wilde namelijk niet meewerken aan zijn onderzoek. “De IND en het ministerie van Justitie zijn voor verschillende universiteiten belangrijke klanten. Was dat de reden?”, luidt zijn retorische vraag.

De regering heeft nog altijd boter op het hoofd in de kwestie Srebrenica. Op 4 december heeft minister Kamp van Defensie ongeveer 850 militairen de speciale “draaginsigne Dutchbat III” toegekend “als symbool van erkenning”. De soldaten zouden onder “moeilijke omstandigheden naar eer en geweten hebben gefunctioneerd en ten onrechte gedurende langere tijd in een negatief daglicht zijn gesteld”. Kamp ontkrachtte zo uitlatingen van eerdere Nederlandse regeringen die zich medeverantwoordelijk achtten voor de massamoord. Met de insigne wordt misschien recht gedaan aan militairen die getraumatiseerd zijn en worstelen met hun geweten. Maar aan toezeggingen om recht te doen aan de getraumatiseerde vluchtelingen wordt geen gehoor gegeven.

Ellen de Waard

In 2006 hebben de FNV en de CNV zich opvallend veel bezig gehouden met de positie van huishoudelijk werkers. Zo organiseerde de FNV-bond AbvaKabo een gezamenlijke bijeenkomst voor illegale huishoudelijk werkers en hun bazen. Centraal daarbij stonden de noden van de arbeiders en het streven naar reguliere arbeidscontracten, met rechten en plichten voor beide partijen. In de zomer sloot een honderdtal illegale huishoudelijk werkers zich aan bij de AbvaKabo, nadat er speciale afspraken waren gemaakt over privacygevoelige informatie en de hoogte van de lidmaatschaps-contributie.¹ De CNV bracht in augustus het rapport “Domestic work, decent work?” uit, dat een aanzet moet zijn tot een campagne om de arbeidsomstandigheden bij huishoudelijk werk te verbeteren. En in november werd over huishoudelijk werkers een internationaal seminar gehouden op het FNV-hoofdkantoor in Amsterdam.

De FNV en de CNV laten zo zien dat vakbonden meer initiatieven kunnen nemen om de positie van huishoudelijk werkers te verbeteren: door hen te organiseren en hun rechten als arbeiders te waarborgen. Bonden zouden daarnaast bewustwording over de rechten van illegale arbeiders moeten bevorderen bij de huishoudelijk werkers zelf, bij hun bazen en bij de overheid. Het vakbonds-lidmaatschap moet aantrekkelijker worden door het goedkoop te maken, rechtsbijstand te bieden en trainingen te organiseren. Van groot belang is om druk uit te oefenen op de overheid en tegelijk concrete steun te bieden aan de huishoudelijk werkers.

VN-conventie

De FNV en de CNV verklaren zich solidair met alle huishoudelijk werkers, ongeacht hun verblijfs-papieren. Het positieve daaraan is dat zij geen onderscheid willen maken tussen arbeiders. Elke arbeider is er een, en samen staan ze sterk. Minder positief is dat de bonden daarmee onvoldoende rekening lijken te houden met de specifieke problemen die het leven en werken in de illegaliteit met zich meebrengt. In hun analyses geven de bonden wel wat aandacht aan de extra kwetsbare positie van illegale arbeiders, maar ze doen geen aanbevelingen om dat probleem concreet aan te pakken. Het hoogst haalbare voor de bonden lijkt te zijn: aandringen bij de Nederlandse overheid op de ratificatie van internationale verdragen. De CNV pleit hierbij voor conventie 143 van de internationale vaksbondskoepel ILO over arbeidsmigranten, en voor de VN-conventie voor de bescherming van de rechten van arbeidsmigranten en hun gezinsleden. De FNV stelt voor om te komen tot een specifieke ILO-conventie over de rechten van huishoudelijk werkers, zowel migranten als niet-migrant. Dat soort verdragen kunnen arbeidsmigranten met en zonder papieren in elk geval een minimale rechtsbescherming bieden.

Probleem daarbij is dat staten de soevereine macht hebben om mensen van hun grondgebied te weren of beperkingen op te leggen. Mei Li Vos, vakbondsvrouw en kersvers PvdA-Kamerlid, riep eerder de vakbonden al op om het voorbeeld van arbeiders in de VS te volgen. Door illegalen te organiseren en een grote landelijke staking uit te roepen protesteerde men daar tegen een strengere nieuwe immigratiewet. “Zo bekeken is er voor de Nederlands vakbeweging ook iets te doen. Illegalen hebben we hier immers ook. Zonder hen zou de economie er anders uit zien. Wat zou er gebeuren als zij collectief in staking gingen?”² Het is echter de vraag of dat geluid binnen de PvdA op enige weerklank kan rekenen. Dat is toch de partij die in de jaren 90 de administratieve apartheid opbouwde, juist om illegalen te kunnen uitsluiten.

Formalisering

Een van de vakbondsstrategieën kan zijn om het huishoudelijk werk dat in privé-huishoudens plaatsvindt te scharen onder een deugdelijke collectieve arbeidsovereenkomst (cao). Eerdere pogingen om de arbeid van huishoudelijk werkers te reguleren mislukten, zoals bij de witte werkster-regeling.³ Die had voor arbeider en baas te weinig nut. Een cao heeft als voordeel dat er in elk geval eisen en garanties aan het werk en aan de arbeider-baasrelatie zijn verbonden. Beide partijen moet zich daar aan houden en bij conflicten kan men een beroep doen op de rechter. Bazen beginnen echter alleen aan cao's als dat belastingtechnisch aantrekkelijk is. Voor arbeiders lijken collectieve overeenkomsten meer voordelen te hebben. Het werk en de arbeidsrelatie worden opgetrokken tot een regulier niveau. De huishoudelijk werkers moeten dan weliswaar belasting gaan betalen, maar daar staat tegenover dat ze rechten opbouwen voor vakantie, ziekte en ontslag. De macht van de bazen wordt ingeperkt. En ook de overheid heeft een eigen belang bij formalisering van dit soort arbeidsverhoudingen. Er komt meer belasting binnen, het aantal werklozen neemt af en meer werkende mensen betekent meer besteding, wat gunstig is voor de economie. Met name de CNV maakt zich met dit soort overwegingen in het achterhoofd hard voor een cao.

Naar verwachting gaat door de invoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning per 1 januari 2007 het aantal huishoudelijk werkers in privé-huishoudens toenemen. Ook daarom dienen vakbonden deze groep arbeiders beter te beschermen. Huishoudelijk werkers staan bloot aan uitbuiting en kampen met een gebrek aan erkenning van hun bijdrage aan de samenleving. Omdat op hun werk vaak nogal wordt neergekeken, kunnen ze er moeilijk rechten en respect aan ontnemen. Aanbevelingen van vakbonden om meer onderzoek te doen naar hun positie, komen nogal gemakzuchtig over. Het komt er nu op aan om de maar al te bekende problemen ook daadwerkelijk aan te pakken met een solide strategie, en door collectief bij de overheid rechten af te dwingen. Daar wachten de huishoudelijk werkers met smart op.

Harry Westerink
Ellen de Waard

Noten

1. “Huishoudelijk werkers willen meer steun van vakbonden”, Ellen de Waard.
In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/11257f79.htm>.
2. “Vakbondsmuseum”, Mei Li Vos.
Op: Vrij Nederland-website <www.vrijnederland.nl/vn/show/id=57912>.
3. “Huishoudelijk werk witten om illegalen te verdringen”, Ellen de Waard.
In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/11222f76.htm>.

Verkiezingswinst Wilders op zwarte woensdag

Op 22 november 2006 stemden maar liefst 579.490 mensen op de Partij voor de Vrijheid (PVV) van Geert Wilders.¹ Dat leverde hem 9 Kamerzetels op en daarmee is de PVV in een klap de vijfde partij van Nederland. De overwinning van de rechts-extremist is tekenend voor het al jaren verhardende rechtse klimaat.

Om aan de verkiezingen te mogen deelnemen, moest de PVV in alle kiesdistricten ondersteunende handtekeningen verzamelen. Uit onderzoek van de anti-fascistische onderzoeksgroep Kafka blijkt dat zich onder de ondersteuners meer dan 25 mensen bevinden met een verleden in de Centruumpartij, de CentrumDemocraten, de CP'86, het Nederlands Blok, Nieuw Rechts en de Nederlandse Christen Democraten.² Het gaat dan om zowel actieve leden als mensen die zich voor die partijen verkiesbaar stelden. Ook tekenden twee mensen die veroordeeld zijn wegens het uiten van dreigementen. Dat is opmerkelijk voor een partij die zich telkenmale beklaagt over dreigementen aan het eigen adres. De een, Wim van Laarhoven uit Den Bosch, stuurde de rechter die Volkert van der Graaf in 2003 veroordeelde een dreigmail omdat hij de strafmaat te laag vond. Hij kreeg daarvoor een maand voorwaardelijke gevangenisstraf en een boete van 900 euro. De ander, de bekende Groningse extreem-rechtse Jan Landman, kreeg een boete van 220 euro omdat hij in 2005 de directeur van vluchtelingenorganisatie INLIA met de dood bedreigde: “Het wordt nu echt tijd voor een nekschot”, had hij hem geschreven.

Verkiezingsprogramma

In het verkiezingsprogramma ontpopt de PVV zich als een uitermate rechtse partij. Men wil de belastingen grof verlagen. Vooral bedrijven en rijkere Nederlanders zouden daarvan profiteren. Ook wil de PVV een derde van de ambtenaren wegsaneren, waardoor maar liefst 330 duizend mensen ontslagen zouden moeten worden. Ten opzichte van migranten en vluchtelingen stelt de PVV zich op als een extreem-rechtse partij met standpunten die vergelijkbaar zijn met die van wijlen Hans Janmaat van de CentrumDemocraten. Men wil recidiverende “Marokkaanse straatterroristen” met een dubbele nationaliteit denaturaliseren en deporteren. Om het nationalisme te bevorderen wil de partij dat de vakken “geschiedenis en nationale identiteit een prominente plek in het lesrooster” krijgen. Van de PVV moet artikel 1 van de Grondwet geschrapt worden. Daarin staan namelijk het gelijkheidsbeginsel en het discriminatieverbod geformuleerd. Men wil het vervangen door een artikel waarin staat dat “de normen en waarden van de Nederlandse samenleving zijn gebaseerd op de joods-christelijke en humanistische traditie”. Verder ijvert de partij voor een moratorium van 5 jaar op nieuwe islamitische scholen en een immigratiestop van eveneens 5 jaar voor niet-westerse migranten.

In aanloop naar de verkiezingen deed Wilders weer een aantal schokkende en discriminerende uitspraken. Hij verkondigde dat “de Nederlandse cultuur duizend keer beter is dan de islam” en dat er “absoluut” een verband is tussen de islam en criminaliteit. Ook zou Nederland aan de vooravond van een “tsunami van islamisering” staan. Wilders wil verder de bouw van nieuwe moskeeën verbieden: “We hebben er gewoon te veel, ik word gek van al die moskeeën”. Wilders scheert mensen over een kam, zet bevolkingsgroepen tegen elkaar op en discrimineert op basis van afkomst en godsdienst door te pleiten voor het weren van “niet-westerse vreemdelingen” en moslims. Het gaat hem dus niet om kritiek op moslim-fundamentalisme, maar om strijd tegen de islam als geheel en aversie tegen alle “niet-westerse vreemdelingen”. En dat is simpelweg extreem-rechts. Zelfs de Lijst Vijf Fortuyn (LVF) vond de uitspraken van Wilders te gortig. Op 18 november gingen prominenten van de ondertussen verpulverde partij in Rotterdam de straat op om te protesteren tegen “radicaal rechts”, tegen Geert Wilders en Marco Pastors. Volgens de LVF “slaan zij elkaar met steeds rechtser uitspraken om de oren. Het gevaar hiervan is dat de hele beweging van Pim een rechts-radicaal karakter krijgt. Pastors en Wilders beginnen steeds meer te verzuren en zo op Janmaat te lijken”, aldus een wel erg opportunistische LVF.

Vlaams Belang

Een dag na de verkiezingen feliciteerde Vlaams Belang-voorzitter Frank Vanhecke Wilders met zijn verkiezings-overwinning. “Zijn duidelijke en moedige standpunten werden door de Nederlandse kiezers beloond”, zei Vanhecke. Wilders heeft zich tot nu toe officieel altijd verre gehouden van het Belang, mogelijk ingegeven door strategische overwegingen. Maar veel uitspraken van Wilders doen zeker niet onder voor die van de Vlaamse partij, integendeel. Ondertussen kijkt het Vlaams Belang met jaloezie toe hoe Wilders weg komt met extreem-rechtse en racistische uitspraken zonder daarvoor vervolgd te worden. Door tegen hem aan te schurken hoopt de partij voor zichzelf ook meer ruimte te creëren om hardere uitspraken te kunnen doen. Overigens zijn er ook wel degelijk verschillen tussen de ideeën van Wilders en het Belang. De Vlaamse partij komt voort uit een fascistische traditie en dat kan niet gezegd worden van de PVV. Wel hebben veel mensen uit de traditionele extreem-rechtse hoek Wilders gesteund bij het verzamelen van ondersteunende handtekeningen. En ook zullen veel mensen die vroeger stemden op de CentrumDemocraten en de CP'86 nu gekozen hebben voor Wilders. Niet voor niets ging op extreem-rechtse fora als Holland-Hardcore en Stormfront Nederland en Vlaanderen de vlag uit na Wilders overwinning, hoewel veel nazi's weinig moeten hebben van zijn pro-Israëliëse opvattingen.

Neo-liberaal

Opvallend is verder dat veel mensen uit de zogenaamde armere volkswijken op Wilders gestemd hebben. Dat was veelal vanwege Wilders' racistische praat en zijn aanwijzen van een zondebok. Maar men beseft nauwelijks dat hij economisch gezien een rechtse neo-liberaal is, die hen alleen maar ellende te bieden heeft. Het is alarmerend dat zoveel mensen op Wilders stemmen, terwijl Nederland al sinds 2002 gebukt gaat onder een rechtse regering die rigoureuus gesneden heeft in de verzorgingsstaat en het meest restrictieve vluchtelingen- en migrantenbeleid sinds mensenheugenis voert. Maar gezien Wilders' populariteit gaat dit een flink deel van de bevolking allemaal nog niet ver genoeg.

Daar staat tegenover dat de linkse SP gelukkig ook veel zetels heeft gewonnen. Maar een deel van die zetels heeft de populistische partij te danken aan kiezers die terugverlangen naar een Nederland zonder invloeden van buitenaf, naar een Nederland dat de grenzen dicht houdt voor arme Oost-Europese werknemers. De slogan “internationale solidariteit” heeft voor de SP steeds minder betekenis. Alarmerend is ook dat binnen de toch al zo rechtse VVD de uiterst conservatieve Rita Verdonk 620.555 voorkeursstemmen kreeg, meer dan de liberalere lijsttrekker Rutte. Verdonk staat symbool en garant voor de voortgaande polarisatie tussen bevolkingsgroepen. In België werd 24 november 1991 uitgeroepen tot “zwarte zondag”, omdat het toenmalige Vlaams Blok een grote overwinning behaalde. Met recht kan 22 november 2006 in Nederland uitgeroepen worden tot “zwarte woensdag”. Zeker omdat de PVV zichzelf de aankomende regeringsperiode vanuit de oppositie kan versterken met ongenueanceerde en racistische uitspraken. En de impact daarvan is groter dan die van “de zonderling” Janmaat die door weinigen serieus genomen werd.

Gerrit de Wit

Noten

1. “Populistische rechts-extremist Wilders “lust hoofddoekjes rauw””, Gerrit de Wit. In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/11072f68.htm>.
2. “Verkiezingsonderzoek”, Kafka.
Op: Kafka-website <<http://kafka.antifa.net/wilders.pvdv.htm>>.

Verloederde verkiezingsposters van Geert Wilders.

In actie tegen illegalenbajessen

Na de verschrikkelijke brand in het uitzetcentrum Schiphol-Oost¹ barstte er een golf van kritiek los over de onveilige en onmenselijke gevangenissen voor illegalen. Uiteindelijk moesten twee ministers opstappen. Toch gaat het ministerie van Justitie doodleuk door met de bouw van nieuwe bajessen. Activisten blijven de deportatiemachine zoveel mogelijk de voet dwars zetten.

Uitzetcentrum Schiphol-Oost.

Leden van de werkgroep Stop Deportaties² blokkeerden op 20 november 2006 de bouwplaats van de nieuwe bajes in Alphen aan den Rijn, waar binnenkort 1.316 illegalen in tweepersoonscellen opgesloten dreigen te gaan worden.³ Ze ketenden zich 's ochtends vroeg vast aan de tralies van het toegangshek en aan een graaf-machine, met hun armen in stalen buizen. Ze klommen in bouw-kranen, en hingen spandoeken op met de teksten "Stop de bouw van Fort Europa" en "Weg met de apartheidspolitiek". Zo probeerden ze te verhinderen dat arbeiders de bouwplaats konden betreden en hun werk in het belang van de politiek van migratiebeheersing konden gaan doen. Na 4 uur zaagde de mobiele eenheid de activisten los en werden ze opgepakt. Eerder blokkeerde Stop Deportaties de Rotterdamse bajesboten en het uitzetcentrum Schiphol.

Begin december stelde de Alphense GroenLinks-fractie daarop vragen aan het nogal rechtse college van B&W. Dat had eerder geprobeerd de gemeenteraad ervan te overtuigen dat in de Alphense bajes alleen "criminele illegalen" zouden worden opgesloten. Maar daar twijfelt GroenLinks aan, gezien de ervaringen met andere uitzetbajessen die steevast worden volgepropt met illegalen van alle soorten en maten, "crimineel" of niet. De fractie vraagt zich af of het in Alphen ook zal gaan "om mensen die zich aan geen andere 'misdaad' hebben schuldig gemaakt dan het niet in het bezit zijn van de juiste papieren". GroenLinks verder: "De overheid heeft ons verzekerd dat vrijgekomen gevangenen niet in Alphen blijven hangen. Zij zouden een treinkaartje naar een van de grote steden krijgen." De partij maakt zich zorgen over dat dumpbeleid zonder enige vorm van steun en opvang. Te verwachten valt dat het antwoord van het college zal uitblinken in dooddoeners. Waarschijnlijk is volgens de bestuurders alles onder controle en valt de gevangenis niet onder de gemeentelijke verantwoordelijkheid.

In de nacht van 5 december voerde de groep "Geen bloed aan mijn handen" actie bij het Arnhemse kantoor van aannemer Van Wijnen Timmers.⁴ Die is verantwoordelijk voor de bouw van de Alphense bajes en werkt zo mee aan het uitbreiden van de deportatiemachine. De activisten sloegen een ruit in en gooiden rode verf in de entreehal en tegen de buitenmuur. In een verklaring eist men dat de aannemer onmiddellijk stopt met de bouw. Als het bedrijf blijft collaboreren met het onmenselijke vluchtelingenbeleid, "dan volgen acties die nog veel meer schade zullen opleveren", aldus de actie-groep. "We weten jullie te vinden. Het is genoeg geweest."

Dwangsom

Kamp Zeist is al een paar jaar in gebruik. Die illegalengevangenis kwam in 2006 veel in het nieuws door de campagne "Geen kind in de cel".⁵ In maart lieten kinderen die in die bajes opgesloten zitten koningin Beatrix weten hoe boos en bang ze zijn. "Hier worden we behandeld als echte gevangenen, terwijl we dat niet zijn. We hebben hier geen vrijheid. Waarom doen ze dat ons aan? Wat hebben we verkeerd gedaan?", schreven ze in een brief. "We zijn het zat, moe en worden hier bijna gek. Wat hier gebeurt, is echt een schandaal." Centraal in de acties tegen de opsluiting van vluchtelingenkinderen stond de achtjarige Chinese jongen Hui. Na de Turkse kleermaker en "witte" illegale arbeidsmigrant Gümüs in de jaren 90, werd Hui de afgelopen maanden tot het nieuwe symbool van de slachtoffers van het keiharde illegalenbeleid. Met zijn moeder zat hij eerst een half jaar in het vertrekcentrum voor afgewezen vluchtelingen in Vught. Toen ze niet uitgezet bleken te kunnen worden naar China, werden ze in september in Kamp Zeist opgesloten. Dat leidde tot zoveel protesten dat de IND hen een maand later weer vrijliet.

Ook de burgemeesters van Zeist en Soesterberg, Janssen en Mangelmans, ondersteunden de "Geen kind in de cel"-campagne. Janssen toonde zich ook verbolgen over het ministerie van Justitie, dat ondanks het dringende verzoek van de gemeente Zeist is blijven weigeren om Kamp Zeist brandveilig te maken. Een deel van de bajes bleek er al sinds april 2005 illegaal te staan, omdat de tijdelijk verleende vergunning was verlopen en het ministerie geen verlenging had aangevraagd. In een brandbrief van 10 november aan ambtenaar Bart Kroon van de Dienst Justitiële Inrichtingen merkte de gemeente Zeist op dat men bij het ministerie "niet het gevoel van urgentie" bespeurt om de problemen op te lossen. "Mede gezien de aard en ernst van de situatie alsmede de sfeer in het maatschappelijke debat op dit punt, vinden wij dit onbegrijpelijk. Wij willen bij u ten aanzien van de veiligheid geen vrijblijvende houding aantreffen", aldus de gemeente. Ruim een jaar na de Schipholbrand is er bij Justitie kennelijk weinig veranderd. Justitie krijgt van de gemeente nog tot april 2007 de tijd om in Kamp Zeist verbeteringen aan te brengen, op straffe van een dwangsom van 25 duizend euro per dag.

Volgens het comité Sluit Kamp Zeist laat de gemeente Zeist zich door Justitie al veel te lang aan het lijntje houden. Men blijkt bereid om een levensgevaarlijke situatie nog maanden te laten voortduren. "De gevangenen worden dus willens en wetens blootgesteld aan een onaanvaardbaar risico. Zij zouden onmiddellijk moeten worden vrijgelaten", aldus het comité.⁶ Het ministerie heeft "volledige minachting" voor de gemeente. "Opmerkelijk is dat de gemeente dat al anderhalf jaar over haar kant laat gaan, terwijl zij uiteraard wel krachtig durft op te treden tegen burgers die zonder vergunning een schuurtje in hun tuin bouwen." Zo wordt er "in achterkamertjes gegokt met mensenlevens". In oktober bracht het comité een brochure uit waarin de bezwaren tegen Kamp Zeist nog eens op een rijtje werden gezet.

Wandaden

Om nieuwe uitzetbajessen zo snel mogelijk uit de grond te stampen criminaliseerde ambtenaar Kroon voortdurend de toekomstige gevangenen en lapte hij overal de brandveiligheid aan zijn laars. In oktober zag de nieuw aangetreden minister Hirsch Ballin van Justitie zich door het Schiphol-rapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid en door de ontstane maatschappelijke druk gedwongen om de top van de Dienst Justitiële Inrichtingen verantwoordelijk te stellen voor de Schipholbrand en de laan uit te sturen. Kroon werd overgeplaatst naar een andere baan en dus niet gestraft voor zijn wandaden. In alle gemeenten met illegalengevangenissen, waaronder Alphen aan den Rijn³ en Zaanstad⁷, hebben Kroon en zijn kornuiten diepe sporen achtergelaten. Tot woede van PvdA-wethouder Harm Jan Egberts bleek bij de bouw van de twee Zaanse bajesboten bijvoorbeeld wandbekleding te zijn gebruikt die in Rotterdam al was afgekeurd wegens brandgevaar. "Ze wilden het hier gewoon weer toepassen", aldus Egberts, die het ministerie liet weten dat de bajesboten wat hem betreft pas open mogen gaan als "alles in orde is". De bouw is ondertussen stilgelegd.

Overigens heeft Egberts zelf ook boter op zijn hoofd, want hij heeft de komst van de boten verkocht als een oplossing voor het criminaliteitsprobleem. Evenals in andere illegalenbajessen, komen mensen op de Zaanse boten gevangen te zitten omdat ze geen verblijfspapieren hebben, niet omdat ze crimineel zouden zijn. Ook de SP en GroenLinks, die beiden in het Zaanse college zitten, hebben uiteindelijk met de bouw van de boten ingestemd. Die opstelling is lijnrecht in strijd met de eigen partijstandpunten. "Noodvoorzieningen zoals tijdelijke cellencomplexen en bajesboten zijn uit den boze en worden zo snel mogelijk gesloten", stelt het verkiezingsprogramma van GroenLinks. "Vreemdelingen horen niet te worden bewaard op zogenoemde bajesboten", aldus de SP.⁸

In Dordrecht voerden op 11 november onder meer SP- en GroenLinks-leden onder het winkelend publiek actie tegen de opening van een ook al brandonveilig verklaarde nieuwe bajesboot in die stad. Anders dan de opportunistische SP en GroenLinks in Zaanstad nemen de Dordse SP- en GroenLinks-fractie principieel stelling tegen bajesboten en het keiharde migratiebeleid.⁹ Daarmee geeft men aan dat hoe brandveilig de illegalengevangenissen uiteindelijk ook zouden kunnen worden gemaakt, ze toch altijd onveilig zullen blijven voor de migranten en vluchtelingen zelf. Want die zitten onschuldig gevangen en dreigen te worden gedeporteerd naar landen vol oorlog en armoede.

Harry Westerink

Noten

1. "'Zeer adequaat' beleid maakt 11 dodelijke slachtoffers", Eric Krebbers. In: *Fabel Archief* <www.gebladerte.nl/11173f74.htm>.
2. Zie: *Stop Deportaties-website* <http://stop_deportaties.mahost.org>.
3. "Nieuwe illegalenbajes in Alphen", Harry Westerink. In: *Fabel Archief* <www.gebladerte.nl/11074f68.htm>.
4. "Ruit ingeslagen en verbommen bij bouwvervluchtelingenbajes", *Geen bloed aan mijn handen*. Op: *Indymedia-website* <www.indymedia.nl/nl/2006/12/41091.shtml>.
5. Zie: *Geen kind in de cel-website* <www.geenkindindeccl.nl>.
6. Zie: *Sluit Kamp Zeist-website* <www.sluitkampzeist.nl>.
7. "Koehandel en handjeklap met nieuwe bajesboten in Zaanstad", Harry Westerink. In: *Fabel Archief* <www.gebladerte.nl/11217f76.htm>.
8. Zie: *All included-website* <www.allincluded.nl/index.php?option=com_content&task=view&id=87&Itemid=
9. Zie: *SP Dordrecht-website* <<http://dordrecht.sp.nl/dossier/bajesboot.html>>.

Leidse vluchtelingen tussen wal en schip

Nadat een breed gedragen Leidse petitie voor meer steun aan dakloze vluchtelingen¹ niet werd opgepakt door het college van B&W, maakte een initiatiefgroep in september 2006 met het rapport “Tussen wal en schip” een inventarisatie van “vreemdelingen in de knel in Leiden”. Een gesprek met GroenLinkser Cor Smit, een van de initiatiefnemers.

Spandoeken aan de muur van de voor vluchtelingen gekraakte Leonarduskerk in Leiden, die op last van burgemeester Lenferink werd ontruimd.

De betrokkenheid van Smit bij migranten en vluchtelingen stamt al uit de jaren 70. “Allerlei rechtse types lopen nu te roepen dat links de migranten vroeger niet heeft geholpen om te integreren, waardoor ze nu een enorme taalachterstand zouden hebben en veel te weinig zouden weten over de samenleving. Rechts zou die linkse fouten nu met harde hand moeten herstellen via de inburgeringsplicht. Maar dat is klinkklare onzin”, zegt Smit. “Juist rechts liet de eerste generatie gastarbeiders uit Marokko en Turkije in de kou staan. Ze werden als ongeschoolde arbeidskrachten flink uitgebuit op de werkvloer. De overheid vond het niet nodig dat ze onderwijs kregen en de Nederlandse taal leerden. Men dacht dat ze na een paar jaar toch wel weer zouden vertrekken. Veel progressieve mensen zijn toen als vrijwilligers taalles gaan geven en hebben de migranten wegwijs gemaakt in de maatschappij. Dat heb ik zelf meegemaakt.”

Vluchtelingenstad

Toen begin jaren 90 de vluchtelingenproblematiek meer aandacht kreeg, werd Smit bestuursmedewerker van de toenmalige GroenLinks-wethouders Hans De la Mar en - later - Jan Laurier. Met de campagne “Leiden, stad van vluchtelingen” probeerde de gemeente het draagvlak voor de opvang van vluchtelingen onder de bevolking te vergroten. Met de tegenactie “Leiden, stad van racisme en razzia’s” leverde De Fabel destijds kritiek op de campagne, die de harde werkelijkheid van uitsluiting en uitzetting van illegalen verborg achter een veel te rooskleurig imago van vluchteling-vriendelijkheid. De Fabel voerde daarover stevige discussies, onder meer met Smit, die toen het gemeentebeleid verdedigde.² Smit: “Samen met De la Mar en Laurier probeerde ik de marges van het landelijke beleid op te rekken. Ik kan het niet uitstaan dat er in Leiden afgewezen vluchtelingen op straat staan en nergens steun kunnen vinden. We kregen toen veel concrete hulpvragen van vluchtelingen. Die stonden in het stadhuis vlak voor onze neus, dus we maakten hen van heel dichtbij mee. De huidige bestuursstijl is anders. Bestuur op afstand, op hoofdlijnen, heet dat dan. Dat maakt dat vluchtelingen verder weg komen te staan. De problemen worden daardoor voor bestuurders ook abstracter.”

Smit stopte met zijn werk bij de gemeente in de tijd dat het rechts-populisme opkwam via Fortuyn en zijn navolgers. Hij vindt dat de vorige GroenLinks-wethouder Wim de Boer zijn verantwoordelijkheid voor afgewezen vluchtelingen heeft laten liggen. “De Boer heeft fel gereageerd op mijn kritiek en zei dat ik op de persoon speelde. Maar het ging mij om de vluchtelingen. De Boer schilderde mij af als een schreeuwerige radicaal die met de wet wilde breken. Hij stelde zich zelf juist erg terughoudend en legalistisch op.” Die onsolidaire houding was De Fabel ook al opgevallen, onder meer toen De Boer in 2004 sprak tijdens een conferentie in het Leidse azc.³ “Het conflict met De Boer was voor mij een eigenaardige ervaring. Tot 2002 werd ik vaak beschouwd als een nogal bestuurlijk en gematigd type, maar daarna kreeg ik ineens het imago van een drammerige activist. Maar ik ben niet veranderd. Het politieke klimaat is veranderd, het is sterk verrechtst. Ik vind dat De Boer meer had kunnen doen voor vluchtelingen, maar ik moet toegeven dat de politieke speelruimte veel kleiner geworden is. Tot 10 jaar geleden had de rijksoverheid die lastige linkse bestuurders uit Leiden nog nodig om azc’s te kunnen plaatsen. Nu is het beleid veel repressiever en gebruikt het rijk gemeenten alleen nog maar om vluchtelingen het land uit te werken. Dat is een heel andere politieke context.”

De Fabel organiseerde samen met andere groepen een kraak-actie⁴ en een demonstratie¹ om de problemen van dakloze vluchtelingen onder de aandacht te brengen. Smit pikte dat signaal op en ging met De Boer praten. “Die zei dat hij hoopte dat anderen dan de gemeente deze taak op zich zouden nemen. Maar veel mensen doen al aan opvang van vluchtelingen, die veelal hun vrienden, familieleden of landgenoten zijn. Burgers die vluchtelingen onderdak geven, ervaren dat vaak als een last. Ze krijgen te maken met radeloze, getraumatiseerde en illegaal gemaakte mensen die geen kant op kunnen. Zeker langdurige ondersteuning zet een flinke druk op huishoudens. Dat mag de gemeente mensen niet aandoen. Gemeenten hebben een zorgplicht voor alle inwoners, met en zonder papieren. Er moet een minimaal niveau van opvang zijn, een bed-bad-broodvoorziening voor iedereen. En voor sommige kwetsbare groepen, zoals zieke mensen en gezinnen met kinderen, moet meer gebeuren. Omdat de lokale overheid

illegalen officieel niet mag helpen, dient zulke soort steun via subsidiëring van organisaties als het Steunpunt Uitgeproceeerde Vluchtelingen (STUV) te verlopen. Ik vind dat De Boer voor het STUV te scherpe criteria heeft opgesteld. Daardoor krijgen veel mensen nu geen steun.”

Aanjager

Samen met PvdA-er Tan Toan Hok, SP-er Kees Walle en GroenLinkser Anton Dronkers zette Smit de onvrede over het uitblijven van meer steun om in een petitie met eisen aan het gemeentebestuur. “We hebben bekende en minder bekende Leidenaren gevraagd om de petitie te ondertekenen. Dat deden ongeveer 130 mensen uit het hele maatschappelijke veld. We kregen veel enthousiaste reacties, zelfs van de VVD-ondernemer Chris Verplanke. Ook de gemeente reageerde er positief op, maar dat leidde niet tot beleidsverbetering. Ik ben teleurgesteld over de uitwerking van de petitie in het collegeprogramma. Wat daarin staat over vluchtelingen is te slap en in feite ook niets nieuws, terwijl velen daar wel op hebben aangedrongen. Wij willen echt wat gaan veranderen. Daarom hebben we een inventariserend rapport gemaakt van de problemen, samen met VluchtelingenWerk Leiden, STUV, de Gezamenlijke Diaconieën, en stichting Leiden stad van vluchtelingen. We hebben vastgesteld dat tientallen illegalen dakloos zijn, waaronder gezinnen met kinderen. Van huisarts Kea Fogelberg hoorden we dat zij illegale kinderen kent die regelrecht zijn ondervoed. Ondervoed in het rijke Nederland!”

Volgens Smit maken alle betrokken organisaties zich zorgen, ook STUV. “STUV werkt met het criterium van “juridisch perspectief”. Men steunt alleen vluchtelingen die voldoende kans zouden maken. Daardoor vallen er nogal wat mensen buiten de boot. Dat kan men echter niet zozeer STUV verwijten, dat ligt aan de gemeente. Daarom moeten we richting gemeente één front vormen met een gezamenlijke pragmatische coalitie. De Fabel heeft daarbij de rol van aanjager. Als actiegroep hoeft De Fabel geen water bij de wijn te doen.” In november dienden de PvdA-raadsleden Hilde Jansen en Conny Broeyer en GroenLinks-raadslid Marianne van Beek een motie in voor meer steun aan vluchtelingen. Die werd ook aangenomen.

Maar de motie komt onvoldoende tegemoet aan de strekking van het rapport. Smit is teleurgesteld. “In de raad had men meer kunnen doen. De gemeente Leiden is voorstander van een generaal pardon voor lang in Nederland verblijvende vluchtelingen. Raadsleden zouden dan bijvoorbeeld kunnen pleiten voor directe materiële steun aan alle vluchtelingen die onder zo’n pardon zouden kunnen gaan vallen. Er is binnen links veel meer moed en daadkracht nodig. Men kruipt veel te veel in de schulp, bang als men is voor de rechtse krachten in de samenleving. Men moet veel meer de nek durven uit te steken.”

De indieners van de motie begrijpen dat de in het rapport genoemde mensen in de problemen zijn gekomen door de strenge selectiecriteria van STUV, maar men tornt niet aan die criteria. Men neemt er blijkbaar genoeg mee dat er steeds weer mensen “tussen wal en schip” zullen blijven vallen. Via brandweerpolitiek wil men nog wel de ergste vuren blussen door te pleiten voor meer steun aan illegale kinderen. Maar van het principiële motto van de initiatiefnemers “Geen mensen op straat” blijft zo weinig over.

Jan Tas
Harry Westerink

Noten

1. “Leidse acties voor meer steun aan vluchtelingen”, Jan Tas. In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/11223f76.htm>.
2. Zie: “Leiden, stad van razzia’s”, Gebladerte-brochure 12. In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/g12.htm>.
3. “Een vluchtelingenstad deporteert “humaan, zorgvuldig en fatsoenlijk””, Eric Krebbers en Inge van de Velde. In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/11052f67.htm>.
4. “Burgemeester van “vluchtelingenstad” Leiden nekt noodopvang”, Jan Tas. In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/11160f73.htm>.

Lid van pinksterkerk lonkt naar Vlaams Belang

Een eeuw geleden kwam in de VS de christenfundamentalistische pinksterbeweging op, die wereldwijd inmiddels zo’n 600 miljoen aanhangers heeft. Nederland telt ongeveer 600 pinksterkerken, waaronder De Levensstroom in Leiderdorp. Die raakte onlangs in opspraak doordat kerklid Hans Holtrop het extreem-rechtse Vlaams Belang uitnodigde voor de opening van het nieuwe Levensstroom-kerkgebouw.

De nieuwe Levensstroom-kerk in Leiderdorp.

Centraal bij de pinksterbeweging staat het pentecostalisme, het geloof in “de uitstorting van de Heilige Geest” tijdens Pinksteren. Na de dood van Jezus zou die Geest zijn neergedaald op de eerste christenen en hen hebben “vervuld”. De Heilige Geest zou als een soort goddelijke toverkracht zorgen voor de genezing van schijnbaar ongeneeslijk zieken en voor het spreken in onbekende talen en klanken, de “tongentaal”. Deze veronderstelde wonderen worden “opgewekt” door charismatische voorgangers van de pinkstergemeenten, die als een medium tussen mens en God zouden staan. Tijdens diensten brengen ze onder hun gelovigen een soort collectieve waanzin teweeg. Via gebeden en handopleggingen zouden ze de gelovigen tijdens “opwekkingsdiensten” in contact kunnen brengen met de Heilige Geest. Zouden de zieken eenmaal zijn “volgestroomd” met de energie van die Geest, dan zouden ze vanzelf genezen, maar uiteraard alleen als ze ook christen zijn of gaan worden. God heeft zich echter nooit verwaardigd om eens een echt wonder te verrichten, zoals bijvoorbeeld het laten aangroeien van een afgerukt lichaamsdeel.¹

De groei van het christenfundamentalisme in grote delen van de wereld komt vooral op het conto van de pinksterbeweging. Wereldwijd is een op de vier christenen er inmiddels lid van. De beweging kent geen strikte kerkelijke hiërarchie, weet zich goed aan te passen aan plaatselijke religieuze gebruiken, en bindt arme, zieke en andere hulpbehoevende gelovigen aan zich door hen wonderen in het vooruitzicht te stellen. In plaats van de sobere, kille en afstandelijke sfeer in de reguliere protestantse kerken kenmerken de pinksterkerken zich door een enthousiaste geloofsbeleving en een broeierige emotionaliteit, met veel gehuil en blijdschap. Men wekt daarbij de illusie dat God via de Heilige Geest dichtbij is om mensen beter en gelukkiger te maken.

Zieltjes

De pinksterbeweging heeft zich altijd nadrukkelijk gericht op buiten-gesloten groepen. Men hoopt zieltjes te winnen in de onderste lagen van de samenleving, omdat men verwacht dat daar de nood onder mensen het hoogst is en de behoefte aan troost en bescherming het grootst. De beweging kon in de eerste helft van de twintigste eeuw in de VS opbloeien onder zwarte mensen, omdat men de rassenscheiding verwierp. Witten en zwarten konden min of meer als gelijkwaardigen in de pinksterkerken zitten, wat in die tijd nogal uitzonderlijk was. Toch verspreidt de beweging geen progressief gedachtengoed. Op grond van een letterlijke uitleg van de bijbel keert men zich namelijk tegen homoseksualiteit, abortus, seks voor en buiten het huwelijk, en in het algemeen tegen zelfbeschikking van de mens over zijn geest, lichaam en leven.

Zoals het moslimfundamentalisme probeert arme moslims in de Arabische wereld aan zich te binden, breidt de pinksterbeweging zich in het Zuiden - en ook steeds meer in het Westen - uit onder christenen die hulp zoeken. De pinksterkerken richten zich daarbij veel op sociale zorg en materiële bijstand, juist op terreinen dus waaruit overheden zich terugtrekken vanwege de neo-liberale afbraakpolitiek. Veel Afrikaanse, Zuid-Amerikaanse en Aziatische christenen die als migranten of vluchtelingen naar Europa zijn gekomen, stichten hier pinksterkerken, bijvoorbeeld in de Amsterdamse Bijlmermeer. De leiders daarvan zien hun kerken als plaatsen waar mensen een nieuw thuis kunnen vinden. Men zegt bijvoorbeeld op te komen voor jonge vrouwen die het slachtoffer zijn van vrouwenhandel en gedwongen in de prostitutie zitten. Volgens de pinksterchristenen moeten deze vrouwen de Heilige Geest ervaren om de moed te vatten om uit hun trieste bestaan te stappen.

Ook veel andere Nederlanders zouden van het rechte pad zijn afgedwaald en dus die Geest hard nodig hebben, zo meent men. Om hen te bekeren zet men ook christelijke migranten in. De fundamentalisten beroepen zich daarbij op de bijbel. “Jacob en zijn zonen kwamen als economische vluchtelingen naar Afrika en het kind Jezus als politieke vluchteling. Er is dus niets nieuws onder de zon, wanneer God vluchtelingen gebruikt om zijn heil door te geven. De slachtoffers van burgeroorlog en armoede belanden in Nederland omdat God hier mensen nodig heeft om in zijn Geest gemeenschap en toekomst uit te dragen”, aldus de Ghanese pastor Tom Marfo.² Men beschouwt gevuchte christenen blijkbaar als een revolutionair-fundamentalistische voorhoede die hier op termijn de zondige verhoudingen in de samenleving aan het wankelen kan brengen, in de hoop ooit een christelijke theocratie te kunnen stichten.

Satan

De bekendste vertegenwoordiger van de Nederlandse pinksterbeweging is ongetwijfeld de inmiddels overleden Johan Maasbach. Die begon in de jaren 50 als pionier met evangelisatiediensten en oogstte veel succes. Zijn minder charismatische zoon David Maasbach zet de “wereldzending” onverdroten voort. Ook Edgar Holder, de Surinaamse pastor van

pinksterkerk De Levende Steen in Spijkenisse, en Jan Zijlstra, evangelist van De Levensstroom en ooit in de leer bij vader Maasbach, timmeren flink aan de weg. Beiden hebben zoveel aanhang gekregen dat ze een grotere kerk hebben moeten laten bouwen.

“Ga richting Jezus, ga richting het wonder”, luidt het motto van “bekeringsfenomeen” Zijlstra. Zijn kerk brengt aan de lopende band cd’s, video’s en boeken uit met titels als “Ik ben de Here, uw Heelmeester”, “Wonderen, ze gebeuren nog steeds” en “Zij raakten Jezus aan”. Volgens Zijlstra mogen we “niet vergeten dat ziekte vanwege de zonde in de wereld is gekomen. En de zonde komt van de vijand, de Satan.”³ Zieken zouden dus onder invloed van de duivel staan. Genezing zou alleen mogelijk zijn door “boze geesten uit te drijven” en Jezus als “bevrijder” toe te laten.

Avondmaal

Aan de opening van de nieuwe Levensstroom-kerk in Leiderdorp op 17 november 2006 ging veel tumult vooraf. In september namelijk nodigde Levensstroom-lid Hans Holtrop Vlaams Belang-leider Filip Dewinter en Vlaams Belang-ideoloog Philippe van der Sande uit namens de pinksterkerk om de opening bij te wonen. Holtrop noemde De Levensstroom daarbij “een zeer militante, christelijke groepering, met een sterke dadendrang. Kenmerken die ik terugvind in het Vlaams Belang.” In plaats van een a-sociale fascistische partij, vond hij het Vlaams Belang “de enige betrouwbare politieke groepering in Europa”. Hij viel ook nog “de linkse kerk” aan “die al jaren leugentjes” zou gebruiken en zich schuldig zou maken aan “huichelachtige politiek correcte prietpraat”. Het Vlaams Belang daarentegen “vindt het heerlijk volkomen politiek incorrect te zijn en zich aldus te uiten”, waarmee Holtrop het racisme van die partij de hemel in prees.⁴

Zijlstra was woest over Holtrops optreden. Hij noemde het een solo-actie zonder goedkeuring van de kerkleiding. In oktober zette hij Holtrop daarop uit zijn kerk, want die bleek geen berouw te tonen over zijn waardering voor het Vlaams Belang. Zijlstra: “Stel je voor dat hij bij het kerkelijk Avondmaal het brood doorgeeft aan iemand naast hem met een andere huidskleur. Die weet dan: ik krijg nu brood van iemand die wil dat alle vreemdelingen het land uit gaan. Zo’n situatie kan natuurlijk niet in de kerk.”⁵ Van der Sande liet daarop weten niet naar de opening te komen, want hij wilde geen controverse veroorzaken die de kerk zou kunnen schaden. Hij ziet in De Levensstroom namelijk een bondgenoot in de strijd tegen de oprukkende islam. Als voorzitter van de Beweging voor christelijke solidariteit ijvert hij “voor de heropleving van de christelijke waarden in Vlaanderen”. Samen met andere Vlaams Belang-politici lanceerde hij in mei 2006 nog een petitie tegen de bezetting van kerken in België door dakloze en met uitzetting bedreigde illegalen. Die bezettingsactie werd tot woede van Van der Sande ook ondersteund door progressieve christenen. Bij de opening van de nieuwe Leiderdorpse kerk waren voorzover bekend geen Vlaamse fascistten aanwezig, maar wel enkele honderden andere geïnteresseerden.

Harry Westerink

Noten

1. *Zie: Why won't God heal amputees?-website* <www.whyydoesgodhateamputees.com/>.
2. *“Pinkstergeloof bloeit op in Nederland”*, Wout van Laar en Ype Schaaf. *Op: Friesch Dagblad-website* <www.frieschdagblad.nl/artikel.asp?artID=11045>.
3. *“Kanalen van genezing”*, Jan Zijlstra, 2006.
4. *E-mail van Hans Holtrop aan Philippe van der Sande*, 29.9.2006. *In: Trouw* <www.trouw.nl/hetnieuws/nederland/article509765.ece>.
5. *“Levensstroom schorst ‘rechts’ lid”*, Silvan Schoonhoven. *In: Leidsch Dagblad*, 19.10.2006.

Zoetermeerse nazi's onder vuur

Zoetermeer kent grote problemen met zogenaamde Lonsdalers en een 25-tal geradicaliseerde jongeren van de nazistische Jeugdstorm Nederland (JSN). De gemeente presenteerde in augustus 2006 een plan van aanpak om die jongeren in het gareel te krijgen. Op 11 november kwam de Nederlandse Volks Unie (NVU) daartegen in geweer en marcheerde door de straten van Zoetermeer. Na de demonstratie gingen JSN-leden zich weer te buiten aan geweld en werden gearresteerd.

Sinds enkele jaren gaan extreem-rechtse jongeren in Zoetermeer met regelmaat op de vuist met migranten- en alternatieve jongeren. De stad wordt ondergespoten met haken- en keltencruizen en regelmatig worden stickers en posters geplakt van fascistische en nazistische organisaties. De meest extreme jongeren hebben zich verenigd in JSN,¹ een nationaal-socialistische groepering die Hitler vereert en pleit voor een revolutie waarbij de leden hun leven willen geven voor “het vaderland”. De groepering loopt mee in nazistische demonstraties in Duitsland en stuurt steevast een grote afvaardiging naar NVU-betogingen. Men trekt ook op met het nazistische Racial Volunteer Force (RVF), een extreme Nederlandse tak van het internationale Blood & Honour-netwerk. De basis van JSN ligt nog steeds in Zoetermeer, maar men kent ondertussen ook kleine afdelingen in de provincies Utrecht en Limburg. Verder wonen enkele Zoetermeerse leden tegenwoordig in Den Haag.

JSN-leden komen regelmatig in aanraking met Justitie en hebben steeds verder uitdijende strafbladen. Ze komen voor het eerst nadrukkelijk in het nieuws door de rellen die ze in 2004 veroorzaken tijdens het bevrijdingsdagfeest op 5 mei. Exact een jaar later organiseert de voorloper van JSN een feest in een gemeentelijke ruimte waarbij volop de Hitlergroet wordt gebracht.² Dat leidt tot de nodige ophef. En op 6 mei 2006 gaan JSN-leden op de vuist met een groep alternatieve jongeren bij een skatebaan. Daarbij gebruiken ze flessen en stokken. Meer dan 10 skinheads worden gearresteerd. Uiteindelijk wordt alleen Jeffrey Mannaart uit Zoetermeer veroordeeld tot 8 maanden cel waarvan 4 maanden voorwaardelijk. Brian Matters uit Leiden moet nog voorkomen. Ook verklaart JSN zich op een Arnhemse NVU-demonstratie in september 2006 middels een bord solidair met de “politieke gevangenen” Daan van Maanen en Barry R., beiden uit Zoetermeer. Die staken in september 2005 twee migrantenjongeren met een mes in de rug toen ze de trein uitstapten. Van Maanen is veroordeeld tot 4 jaar cel en R. tot drieëneenhalf jaar.

Plan van aanpak

Na de nodige protesten van Anti-Fascistische Aktie (AFA) en joodse organisaties erkent de gemeente Zoetermeer in augustus 2006 dat er inderdaad een probleem is met extreem-rechtse jongeren. Men presenteert een plan van aanpak, waarin staat dat een aantal maatschappelijke, jongeren- en justitiële organisaties meer samen moet gaan werken. Het plan richt zich vooral op de groep zogenaamde Lonsdalers, jongeren met extreem-rechtse sympathieën die nog niet tot een zeer radicale groep als JSN behoren. De groep Lonsdalers zou volgens de gemeente 210 personen omvatten. Men wil met het nieuwe beleid voorkomen dat deze jongeren doorstromen, en dat is inderdaad hard nodig. De reeds geradicaliseerde jongeren, zoals de JSN-leden, kunnen volgens het plan echter niet meer door gemeentelijke instanties bereikt worden. Die zouden onder de verantwoordelijkheid van Justitie en politie vallen. AFA is het daar niet mee eens. “Het is zaak om niet af te wachten tot de reeds geradicaliseerde groep overgaat tot zwaardere strafbare feiten voor hier iets mee wordt gedaan. Ook omdat de gemeente Zoetermeer in haar rapport al aangeeft dat “detentie en werkstraf” vaak niet effectief zijn.”

De JSN liet weten het plan van de gemeente “klinkklare onzin” te vinden. “Het is typisch een idee van de politiek correcte machine”, verklaart een woordvoerder. “Wij weigeren ons te schikken naar de wetten van de bezetter. Dit plan van de gemeente is een 17 pagina’s tellende oorlogsverklaring. Wij hebben het recht ons, met alle middelen, te verdedigen tegen deze aanval van het systeem op onze mensen.”

Drank

Nog voor de NVU-demonstratie organiseert JSN eind oktober een feest in een scoutinggebouw in Rijswijk. Zo’n 30 aanhangers komen daarop af, waaronder oudgediende Stewart Mordaunt, voormalig CP’86-raadslid. Sommige bezoekers hebben zich speciaal uitgedost met SS-tekenen en hakenkruizen op de kleding. Een vrouw loopt zelfs rond met een hakenkruisband om haar arm. De avond moest een ordentelijk verloop hebben. Op de website verklaart JSN immers dat alle leden zich op moeten stellen als “volwaardig nationaal-socialisten” en dat men niet dronken aan mag komen op bijeenkomsten en demonstraties. De aanwezigen trekken zich echter niets aan van de eigen richtlijnen. Integendeel, de zelf meegebrachte alcoholische versnaperingen worden in een rap tempo naar binnengewerkt. Het duurt dan ook niet lang voordat de

eerste aanwezigen laveloos rondbanjeren, en al snel ontstaan de eerste ruzies. Er is commotie om een vrouw. Meerdere JSN-ers bemoeien zich ermee, schreeuwen, schelden en duwen tegen elkaar, en er wordt met de deur geslagen. Een Haags JSN-lid ligt op de grond te spartelen en schreeuwt als een bezetene. Een aantal mensen gaat vervolgens bovenop haar zitten, om haar in bedwang te houden. Andere aanwezigen krijgen ondertussen fikse ruzie met elkaar, schelden elkaar uit voor “kankerhoer” en “kankerjood”, en er zijn wat kleine schermutselingen waarbij een stoel door de lucht vliegt en mensen al rollebollend over de grond gaan. JSN-kopstuk Alwin Walther uit Zoetermeer loopt woedend naar buiten en schopt hard tegen het gebouw aan.

Aan het eind van de avond arriveert er een ambulance bij het scoutinggebouw. De aanwezige nazi's maken echter zo'n agressieve indruk dat de verplegers snel het hazenpad kiezen. Enige tijd later komt de politie poolshoogte nemen, gevolgd door dezelfde ambulance. Het geruzie en gescheld gaat ondertussen gewoon door. Minder prettig is dat de JSN-ers niet alleen elkaar te lijf gaan. Tegen middernacht vertrekt namelijk een groep van ongeveer 8 leden. Ze lopen richting het Rijswijkse station. Onderweg komen ze een aantal fietsers tegen, schelden hen uit en hollen achter hen aan met duidelijk gewelddadige intenties. De fietsers weten gelukkig te ontkomen. Enkele dagen later maakt JSN op de website melding van het gebeuren. Met geen woord rept men over de ruzies en de chaos. In een poging de schijn op te houden bedankt men “alle kameraden die mee hebben gewerkt om het feest tot een succes te maken”.

NVU-demonstratie

Op 11 november demonstreert de NVU in Zoetermeer tegen de plannen van de gemeente. Onder de leus “Tegen de criminalisering volksnationalistische jongeren! Stop de repressiemaatregelen van de gemeente Zoetermeer” marcheren zo’n 100 Nederlanders en Duitsers door de straten. Ook delegaties van het Aktiefront Nederland, de RVF en de JSN zijn present. Walther en NVU-voorzitter Constant Kusters houden toespraken. Ook is er een voordracht over 16 Duitse neo-nazi's die in Frankfurt een gedenkplek voor de Kristallnacht vernield hebben. Dat kan op sympathie van de NVU rekenen. Verder zijn er leuzen te horen als “Ruhm und Ehre der Waffen SS”, “Juden raus... aus Palestina” en “Deutschland den Deutschen, Ausländer raus”. Het roepen van deze leuzen is in strijd met de voorschriften die vooraf opgelegd zijn. Na een aanmaning van de politie stopt men met het scanderen ervan. Aan de andere kant van Zoetermeer houdt AFA een tegen-demonstratie. Daaraan nemen eveneens zo’n 100 mensen deel. De demonstratie verloopt strijdbaar en zonder problemen.

Na de demonstratie is er een JSN-feest dat wederom helemaal uit de hand loopt. Men komt bij elkaar in een woning aan de Haagse Koekangestraat waar wat JSN-ers wonen. De problemen beginnen als de JSN-leden bier eisen van bezoekers van een besloten feest in de nabijgelegen Ruinerwoldstraat. Ze bedreigen hen verbaal en met kapotte flessen, en schoppen tegen de deur. Daarna gaan ze terug naar de woning aan de Koekangestraat. Een politieagent die getuige is van het incident, waarschuwt zijn collega's. Een poging van de politie om de verdachten in de woning aan te houden mislukt echter, omdat de JSN-ers zich tegen de agenten keren. De situatie is zo grimmig dat de politie versterking laat komen. Uiteindelijk komen zo’n 15 personen naar buiten, uit Zoetermeer, Den Haag en het Westland. Ze worden aangehouden en velen zitten meer dan 2 weken in voorarrest. Op 28 november wordt het merendeel veroordeeld tot werkstraffen wegens belemmering van de politie. Volgens een Justitie-woordvoerder krijgt Dave Blom, voormalig zanger van de fascistische band Brigade M, een zwaardere straf, omdat hij bij de arrestatie “kankerjoden” en “Sieg Heil” riep. JSN heeft ondertussen wel bewezen niets anders te zijn dan een ordinaire nazistische knokploeg. Het moment lijkt zeer nabij dat de betrokkenen vervolgd zullen worden wegens lidmaatschap van een criminele organisatie.

Gerrit de Wit

NVU-demonstratie in Zoetermeer. Links met Palestina-sjaal loopt NVU-lid Arris de Bruin.

JSN verklaart zich solidair met de messentrekkers Daan van Maanen en Barry R..

Noten

- ¹ JSN is de opvolger van het Soetermeer Skinhead Front, zie: Kafka-website <<http://kafka.antifa.net/ssf.htm>>.
- ² “Hitlergroeten op bevrijdingsdag”, Gerrit de Wit. In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/11142f71.htm>.

Kneden en schuiven voor het kapitaal

Ten gevolge van keiharde bevolkingspolitiek trekken jaarlijks miljoenen mensen van het platteland naar de sloppenwijken van megasteden. Een deel wordt daar langzaam gekneet tot “bruikbare” arbeiders. De rest, naar schatting al een miljard mensen, is in de ogen van het kapitaal “overbodig” en wordt simpelweg afgeschreven. Ze worden ook doelwit van migratiebeheersing opdat ze niet naar het rijke Westen komen.

Sloppenwijk.

Migratie.

De basis van het kapitalisme is zoals bekend loonarbeid. Kapitaalbezitters investeren hun geld in bijvoorbeeld bedrijven om daar mensen voor zich te laten werken. Die krijgen slechts een deel van wat hun arbeid opbrengt, de rest verdwijnt in de zakken van de geldbezitters. Die winst investeren ze opnieuw en zo worden de kapitaalbezitters rijker en rijker. Dat proces is al een paar honderd jaar aan de gang. Het kwam het eerst serieus op gang in Nederland en Engeland met kapitalen die bijeengeroofd werden in de koloniën, en die verkregen werden via de slavenhandel en de landbouwproductie door slaven. Met dat geld werden in eigen land onder meer werkplaatsen gebouwd en daar waren arbeiders nodig. Die kreeg men door boeren van hun land te verjagen. Dat leidde tot veel verzet en vaak ook tot “landloperij”. Maar via allerlei keiharde maatregelen werd de “losgeslagen” bevolking uiteindelijk gedisciplineerd en gekneet tot de broodnodige arbeidersklasse. Het voortdurend creëren en beheren van een bruikbare bevolking wordt wel bevolkingspolitiek¹ genoemd. Migratiebeheersing² vormde daarvan vanaf het begin een belangrijk onderdeel, getuige de deportatie van de slaven en het opjagen van de ‘vrije’ arbeiders naar de steden.

Blokkades breken

Moderne staten proberen de hoeveelheid beschikbare arbeiders via allerlei wetgeving te reguleren naar behoefte. Zo worden vrouwen bijvoorbeeld in het ene tijdperk gestimuleerd om de arbeidsmarkt op te gaan, om in de volgende periode weer achter het aanrecht gejaagd te worden. En zo worden de grenzen soms open gegooid voor “gast-arbeiders”, om later weer hermetisch te worden gesloten. Naast de kwantiteit is vooral ook de “kwaliteit” van de beschikbare arbeiders voor de kapitaalbezitters van belang. Ze moeten leren zichzelf in de eerste plaats te zien als loonarbeiders die zichzelf verhuren, en bereid zijn om zich te onderwerpen aan de marktwerking. Ze moeten zichzelf gaan beschouwen als “human resource” en daarom ook steeds willen bijleren. Arbeiders moeten ook gedisciplineerd, flexibel en gezond zijn. Daarom worden ze door de kapitaalbezitters, de overheid, de beleidsmakers, de opiniemakers, de politieke partijen en de werkgevers overspoeld met propaganda. Het leven zou vooral productief moeten zijn. Het zou moeten gaan om economische groei, onderwijs, werk, werk en nog eens werk. Hooguit lopen de strategieën wat uiteen.

Het kapitalisme is overigens niet zozeer een systeem, als wel een proces waarbij de mogelijkheden van de bevolking steeds verder ontsloten moeten worden om voortdurende winstgroei mogelijk te maken. Via bevolkingspolitiek zijn moderne staten daarom voortdurend actief op zoek naar blokkades die een verdere uitbuiting van de arbeidsbevolking tegen houden, zoals bijvoorbeeld allerlei sociale verbanden en ideeën van solidariteit. Die worden daarom aangevallen en waar mogelijk de nek omgedraaid. Zo moet het leven van de moderne mens steeds meer gaan draaien om de arbeidsmarkt en de loyaliteit met de baas. Waarmee vanzelfsprekend niet gezegd is dat de oude pre-kapitalistische, feodale vormen en verbanden te prefereren waren. Het is veelal prima dat die vaak knellende banden doorbroken worden. Maar nu gaat het erom een samenleving te creëren die past bij de mensen, en niet om mensen te kneden voor de economie en aan te passen aan de hiërarchische maatschappij.

Turkije

In de kernlanden van het kapitalisme is het kneden en disciplineren van de bevolking veel eerder begonnen en daardoor al verder gevorderd dan in de voormalige koloniën en Oost-Europa. In de hele twintigste eeuw hebben communistische en andere autoritaire regimes in de armere landen geprobeerd om de achterstand in te halen. Ze bedreven vaak op zeer grove wijze bevolkingspolitiek. De communistische varianten dachten vanuit hun staatskapitalistische ideologie, de rest werd veelal aangezet door de Wereldbank en het IMF. Vaak werden op uiterst gewelddadige wijze feodale dorpsgemeenschappen met hun zelfvoorzienende economieën opengebroken, oude manieren van leven aangevallen, moderne denkwijzen aangeleerd en nieuwe, vaak nationalistische loyaliteiten opgedrongen. Boeren werden zo tot stedelingen en massamensen gemaakt.

De vernietiging van duizenden kleine dorpen in Turks-Koerdistan in de jaren 80 en 90 is daarvan een vrij extreem voorbeeld. Daardoor zagen honderdduizenden mensen zich gedwongen naar de grote steden te trekken. De Koerdische bevrijdingsorganisatie PKK verzette zich destijds gewapend tegen de Turkse overheersing, maar zag wel de voordelen in van het openbreken van de oude feodale dorpsmentaliteiten. Immers, na de gedroomde onafhankelijkheid zou de nieuwe Koerdische overheid ook moderne bruikbare arbeiders nodig hebben.³

Irak

Een ander treffend voorbeeld was de gewelddadige moderniserings-dictatuur van Saddam Hussein.⁴ Ook in Irak werden met grof geweld veel dorpen vernietigd. Hussein maakte de kleinschalige familielandbouw met zijn relatieve bestaanszekerheid vrijwel onmogelijk. Ook doorbrak hij waar mogelijk clanverbanden. Kinderen moesten naar staatsscholen en

hij gaf bijvoorbeeld vrouwen rechten zodat ze weg konden breken uit de patriarchale wurggreep van de familie en de clan. De mannen en vrouwen die zo los kwamen, waren voer voor de industrie en allerlei staatsorganen. De langdurige oorlog tegen Iran in de jaren 80 werd gebruikt om alles en iedereen in Irak via nationalisme te mobiliseren voor nog meer sociale veranderingen. De economie werd nog verder gecentraliseerd. In een poging haarden van verzet onder de bevolking op te heffen werden later de onafhankelijke vakbonden verboden. De Irakezen werden steeds meer individueel en dus machteloos overgeleverd aan de arbeidsmarkt. Kapitalistische economen wereldwijd beschouwden Irak als het braafste jongetje van de klas, en stelden het land ten voorbeeld aan de andere landen in het Midden-Oosten. Daar zou namelijk “de economie stagneren” omdat “de bevolking niet rijp” was.

Dictator Hussein werd zeer gewaardeerd door westerse machthebbers. Maar om zijn voortdurende aanvallen op de sociale verbanden van de bevolking door te kunnen zetten, snakte hij na beëindiging van de oorlog tegen Iran al snel weer naar een nieuw conflict. Hij miste de mobiliserende en disciplinerende kracht van oorlog. Dat resulteerde in 1991 in de inval in Koeweit en vervolgens het ingrijpen van de VS. De Irakezen die tegen het einde van die oorlog in opstand kwamen tegen Hussein werden echter niet gesteund door het Westen. Daar vreesde men dat die de economische klok terug zouden draaien. Men liet Hussein korte metten met hen maken. Daarna liet men hem zijn bevolkings-politiek doorzetten. Westerse economen waren verbluft hoe uiterst efficiënt de Iraakse economie toch bleef functioneren ondanks de internationale boycot.

Shocktherapie

In 2003 maakten de Amerikanen en Britten hun karwei af. Inmiddels zijn ook de laatste restanten van de vakbonden opgeheven, zijn veel vrouwenrechten afgeschaft en raken de mensen nog meer overgeleverd aan de markt. De inval in Irak werd door Amerikaanse thinktanks gepromoot als een economische shocktherapie die het hele Midden-Oosten moest opengooien.⁵ Het zou gaan om het begin van een “wereldwijde social engineering”. Oorlog blijkt namelijk een prima methode om oude sociale structuren kapot te maken en van bovenaf te vervangen door meer kapitalisme-vriendelijke.

Overigens doen de groeiende fundamentalistische bewegingen in het Midden-Oosten op hun manier ook aan bevolkingspolitiek.⁶ De islam is wat dat betreft vergelijkbaar met het protestantisme dat aan de wieg lag van het kapitalisme. Beide religies hebben een disciplinerende ideologie waarbij voorop staat dat alle gelovigen van hoog tot laag hard moeten werken, integer moeten zijn, en sober en simpel moeten leven. In moslimstaat Iran bloeit het kapitalisme dan ook. Men volgt de dictaten van het IMF en de Wereldbank gewillig op.⁷ Om die reden pleiten sommige Amerikaanse thinktanks er inmiddels voor om het islamitisch fundamentalisme juist te gaan steunen. Wel zou een blijvende “oorlog tegen het terrorisme” in het Midden-Oosten van pas blijven komen om druk op de ketel te houden en de bevolkingspolitieke veranderingen voort te kunnen blijven jagen.

Megasteden

De WTO heeft berekend dat er in de toekomst na volledige rationalisering van de landbouw wereldwijd nog maar zo’n 50 miljoen boeren nodig zijn.⁸ Door het moderniseringsproces zijn nu al honderden miljoenen mensen “overbodig” geworden. In 2000 waren er al een miljard werklozen, een derde van de totale arbeidsbevolking op de wereld. Velen van hen trekken naar de grote steden, al probeert bijvoorbeeld de Chinese overheid die binnenlandse migratie nog met geweld te beheersen. De helft van de wereldbevolking woont inmiddels al in de stad.⁹ In snel tempo groeit nu het aantal megasteden van 20 miljoen of meer inwoners. Over 20 jaar zal het Indiase Mumbai naar schatting 33 miljoen inwoners hebben, en zal het Westen van Nigeria feitelijk een grote megastad zijn geworden met maar liefst 60 miljoen inwoners. Eén miljard mensen woont nu wereldwijd in ongeveer 200 duizend sloppenwijken. Er is dus nauwelijks nog werk, mensen wonen opeengepakt, het milieu is er bijzonder ongezond en de macht is er vaak overgenomen door criminele bendes, warlords van etnische groeperingen, of fundamentalisten van christelijke, islamistische of andere huize.

Voor zover ze überhaupt nog bestaan, hebben de overheden in deze landen geen boodschap meer aan een kwalitatieve bevolkingspolitiek. De rijken mijden de sloppenwijken en leven in ommuurde en zwaar bewaakte wijken. Wel doet men vaak aan kwantitatieve bevolkings-politiek. Men probeert bijvoorbeeld met westerse hulp de bevolkings-aanwas tegen te gaan via moderne geboortebeperkende middelen en soms zelfs via de gedwongen sterilisatie van arme vrouwen.¹⁰ Westerse militaire thinktanks bespreken ook strategieën voor de stadsoorlogen van de toekomst, mochten de gigantische sloppenwijken ooit in opstand komen.¹¹ De ervaringen die men nu opdoet in onder meer Bagdad en

Vingerafdruk nemen.

Nederlandse agenten kunnen geen vingerafdrukken nemen. Dat beeld dringt zich op na lezing van het jaarverslag van Eurodac over 2005. Daar werkt men aan een gigantische Big Brother-database met gegevens van vluchtelingen.

Eurodac is een databank waarin de vingerafdrukken worden geplaatst van alle mensen die in de EU asiel aanvragen, of die opgepakt worden bij een “illegale grensoverschrijding” of binnenlandse illegalencontrole. Via Eurodac hoopt men steeds beter na te kunnen gaan of een vluchteling niet al eerder in een andere EU-lidstaat asiel heeft aangevraagd. Want de EU-landen hebben afgesproken dat vluchtelingen slechts eenmaal in één land asiel mogen aanvragen. Mocht uit de vingerafdrukkenvergelijking bijvoorbeeld blijken dat een Iranier die zich in Nederland meldt, eerder asiel heeft aangevraagd in Italië, dan wordt hij linea recta terug naar Italië gestuurd. Dat land is volgens de afspraken de eerstverantwoordelijke voor de behandeling van het asielerzoek en de eventuele uitzetting.

Leesbaar

Maar dan moeten die vingerafdrukken wel leesbaar zijn. Gemiddeld weigert het Eurodac-systeem 6 procent van de door de lidstaten aangeleverde vingerafdrukken. Nederland weet echter het dubbele te halen. Twaalf procent van de door Nederland aangeleverde vingerafdrukken zijn van dermate beroerde kwaliteit dat ze worden geweigerd door het computersysteem. Dat is nog netjes vergeleken met Finland met z’n weigeringspercentage van 19 procent, maar steekt schril af tegen de 2 procent van Duitsland. Eurodac heeft met meer problemen te kampen. Niet alle landen sturen de vingerafdrukken even snel door. De Grieken doen er bijvoorbeeld 30 dagen over, terwijl andere landen het klusje binnen een dag klaren. Dat zint de Europese Commissie niet. Stel, een vluchteling wordt aan de Griekse grens gesnapt en reist daarna door naar Duitsland. Daar checkt men binnen een dag Eurodac, waar de vingerafdrukken uit Griekenland echter nog lang niet zijn aangekomen. Omdat er dan geen “match” is, moet Duitsland het asielerzoek behandelen, terwijl Griekenland daar volgens de afspraken verantwoordelijk voor is. En dat terwijl alles erop gericht is om vluchtelingen buiten de deur te houden. “De grote vertraging in de aanlevering van vingerafdrukken en de lage kwaliteit van opgestuurde vingerafdrukken blijven grote zorgen van de Europese Commissie”, constateert het jaarverslag.

Wat leert dat verslag nog meer? Nederland kon in 2005 ruim 1.200 vluchtelingen afschuiven met het verhaal dat een ander land verantwoordelijk is. De meesten hadden al eerder asiel aangevraagd in Oostenrijk, België, Frankrijk, Duitsland en Zweden. Omgekeerd kreeg Nederland de verantwoordelijkheid teruggeschoven voor 1.365 asielerzoeken. Daarnaast trof Nederland slechts 29 vluchtelingen aan bij “illegale grensoverschrijdingen”, die al eerder in een ander land asiel hadden aangevraagd. “Verbazingwekkend weinig”, constateert de Europese Commissie. Bij binnenlandse controles trof Nederland daarentegen weer bijna 2.000 vluchtelingen aan die eerder in een ander land asiel hadden aangevraagd.

Goudmijn

Wat levert Eurodac de overheden nu helemaal op? In 16 procent van alle asielerzoeken bleek dat de vluchteling al eerder in een ander land asiel had geprobeerd te verkrijgen. En dat kost dan een slordige 8 miljoen euro om te achterhalen. Maar een kniesoor die daar op let. Want Eurodac is een goudmijn in de ogen van de autoriteiten. Nu mogen de vingerafdrukken alleen nog gebruikt worden om vast te stellen welk land verantwoordelijk is voor de behandeling van een asielerzoek. Maar over enige tijd, als de Europese plannen ingevoerd zijn om databanken aan elkaar te verknopen en toegankelijk te maken voor politie- en inlichtingendiensten, krijgen deze diensten gratis en voor niks toegang tot de gegevens van honderdduizenden vluchtelingen. En dan is Eurodac zijn geld dubbel en dwars waard.

Jelle van Buuren

sommige binnensteden van de VS komen daarbij goed van pas. Men spreekt van “wilde steden” en om die te kunnen beheersen ontwikkelt men allerlei nieuwe wapens en moderne gevangensystemen. Overigens zullen de opstanden in zulke “wilde steden” hoogstwaarschijnlijk geen linkse vorm aannemen, hoewel sommige benden en sekten wel van de ervaringen van de stadsguerrilla van de jaren 70 hebben geleerd. In Braziliaanse gevangensissen, bijvoorbeeld, hebben bendeleden hun organisatieprincipes vaak geleerd van gevangen linkse militanten.¹²

Regime change

Steeds meer mensen proberen aan de ellende van de sloppenwijken te ontkomen. Ze hopen werk te vinden in het rijke Westen. Om hen de pas af te snijden werken de rijke landen aan steeds efficiëntere methoden van migratiebeheersing.¹³ Er worden steeds meer muren gebouwd en hekken neergezet, militaire vliegtuigen en schepen ingezet, gevangensissen gebouwd, nieuwe paspoorten ontwikkeld en boetes opgelegd aan vluchthelpers. Landen die tegen het rijke Westen aanliggen, worden gedwongen hun grenzen scherp te bewaken en migranten terug te nemen die via hun grondgebied toch het Westen weten te bereiken. Wetenschappers onderzoeken de routes die vluchtelingen nemen om ze te kunnen afsluiten. En ze proberen de motivatie van migranten te achterhalen om vervolgens strategieën te kunnen ontwikkelen om hen en anderen de moed tot migratie te ontnemen. Alle opgeworpen hindernissen kunnen samen ook beschouwd worden als een uiterst gewelddadig bevolkingspolitiek selectiemechanisme. Alleen de allersterkste en meest gemotiveerde migranten zullen namelijk het Westen nog weten te bereiken. Ze vormen daar inmiddels een arbeidersklasse zoals het kapitaal het graag ziet: door illegaliteit machteloos en genoodzaakt keihard te werken voor schamele lonen.

Soms voeren westerse machthebbers en kapitaalbezitters in een arm land een “regime change” door, bijvoorbeeld omdat men daar niet voldoende ruimte geeft aan de behoeften van het kapitaal. Tegenwoordig wordt dan in een vroeg stadium van de oorlogsplanning al migratiebeheersing meegenomen.¹⁴ Zo werden al in 1997, ruim een jaar voor de NAVO-oorlog tegen Servië uitbrak, conferenties belegd met tientallen ngo’s, thinktanks en EU-instanties ter voorbereiding van een anti-vluchtelingencordon om Servië en Kosovo. Iedereen die naar West-Europa zou proberen te ontkomen moest de pas afgesneden worden. Er werden alvast kampen opgericht in de regio, er kwamen controles op de wegen van de transitlanden, en de grenzen van de West-Europese landen zouden hermetisch worden afgesloten. Na aanvang van de oorlog werden alle vluchtelingen buiten Servië gearresteerd, naar kampen gebracht en uitgehoord om de vluchtroutes in kaart te brengen. De IOM werd ingeschakeld om hen daarop weer terug te brengen. Vooraf aan de oorlog tegen Irak in 2003 was het van hetzelfde laken een pak. Er kwamen kampen in Turkije, maar men mikte er vooral op om vluchtelingen binnenlands te interneren. Vergelijkbare matregelen heeft men genomen tegen mensen uit landen waar langdurige oorlogen heersen, zoals Afghanistan, Somalië en Sri Lanka.

Eric Krebbers

Noten

1. “Bevolkingspolitiek”, Gebladerte-brochure 20. In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/g20.htm>.
2. “Migratiebeheersing”, Gebladerte-brochure 25. In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/g25.htm>.
3. “Ihr habt die Macht, uns gehört die Nacht”, Rote Zora. Op: Freilassung-website <www.freilassung.de/div/texte/rz/radi153_1195.htm>.
4. “Irak. Schwelle zum sozialen Weltkrieg”, Detlef Hartmann en Dirk Vogelskamp, 2003.
5. “Der Neue Griff nach der Weltmacht”, Detlef Hartmann. Op: Materialien-website <www.materialien.org/texte/hartmann/Weltmacht.pdf>.
6. “Martin Luther in Bagdad”, Detlef Hartmann. Op: Materialien-website <www.materialien.org/texte/hartmann/gerecht.pdf>.
7. “The capitalist fundamentalists in power in Tehran cannot be considered allies”, Yasmine Mather. Op: Workers’ Liberty-website <www.workersliberty.org/node/6867>.
8. “Der kapitalistische Genozid”, Samir Amin. Op: Materialien-website <www.materialien.org/agraar/SamirAmin.pdf>.
9. “Planet of slums”, Mike Davis, 2006.
10. “Gedwongen sterilisaties tegen zwarte “overbevolking””, Eric Krebbers. In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/10496f30.htm>.
11. “Pockets of Darkness”, Florian Rötzer. Op: Materialien-website <www.materialien.org/planet/2006/feralcities.html>.
12. “Cities of Terror”, Klaus Hart. Op: Jungle World-website <www.jungle-world.com/seiten/2003/29/1304.php>.
13. “Die Globalisierung des Migrationsregimes”, Franck Düvell, 2002.
14. “Kosovo. Der Krieg gegen die Flüchtlinge”, Helmut Dietrich en Harald Glöde, 2000.

Een achterlijke cultuur met Zwarte Pieten, negerzoenen en VOC-fans

Het Nederlandse nationalisme viert hoogtij, en van kritiek op Zwarte Piet en het VOC-verleden wil men niets meer weten. Maar af en toe weten zwarte activisten toch een deukje te schoppen in dat heersende racistische en koloniale gedachtengoed.

“Laten we blij zijn met elkaar. Laten we zeggen: Nederland kan het weer, die VOC-mentaliteit. Over grenzen heen kijken. Dynamiek!”¹ Met die uitspraak probeerde premier Balkenende tijdens de algemene beschouwing van 28 september 2006 de kritiek van de oppositie op het economische beleid te pareren. Dat leidde her en der tot furieuze reacties onder voornamelijk Surinaamse en Antilliaanse Nederlanders. Columniste Maureen van Embricqs-Djojokasiran van de website Nospang.com vraagt zich af wat Balkenende met die “VOC-mentaliteit” bedoelde.² “Moeten wij ons de mentaliteit van een rover, een kolonisator, een moordenaar, een onderdrukker eigen maken? Het over de grenzen kijken van de Heren van 17 (de VOC-directie) heeft geleid tot kolonisatie, slavernij, hebzucht.”

In reactie op deze verheerlijking van het koloniale verleden organiseerde een vijftiental Surinaamse stichtingen, café’s en radiostations uit Amsterdam een protest. Op 27 oktober demonstreerden ongeveer 200 mensen onder de naam Wi-sten (Onze stem) bij het slavernijmonument om officiële excuses te eisen voor het Nederlandse koloniale verleden. De organisatie noemde de uitspraak van Balkenende “pijnlijk en getuigen van geen respect voor de inwoners van Nederland wier voorouders hebben geleden onder de VOC- en WIC-mentaliteit”. De demonstratie ging vervolgens verder naar het gebouw van het Nationaal Instituut Slavernijverleden en Erfenis (Ninsee). De actievoerders hadden zich geërgerd aan de lauwe reactie van Ninsee op de uitspraken van Balkenende. “Het Ninsee distantieert zich van de eigen doelstellingen. Bij elk probleem dat zich voordoet op dit gebied zegt men: Wij zijn een kenniscentrum en meer niet. Maar het is opgericht om te kijken hoe mensen omgaan met ons gemeenschappelijk verleden. Het is geen boekenclub!”, zei Wi-sten-organisator Glenn Codfried.

Ellende-eeuw

Diverse opiniemakers en wetenschappers probeerden de actievoerders de mond te snoeren. Ze stelden dat het de West-Indische Compagnie was die slaven naar Amerika bracht en dat de Verenigde Oost-Indische Compagnie daar niets mee van doen had. In werkelijkheid werd er ook in de Oost in slaven gehandeld en waren de VOC en WIC zustercompagnieën die met hun rooftochten samen de basis legden voor de Nederlandse rijkdom. “Het gaat om het verleden. Ook de VOC heeft heel veel ellende bezorgd, net als de WIC”, aldus Codfried. Mede-organisator Roy Groenberg, voorzitter van de stichting “Eer en Herstel Betalingen Slachtoffers van Slavernij in Suriname” voegde daar nog aan toe: “De premier had het over een mentaliteit, en daar keren we ons tegen. Hij had het over een tijd waarin de basis is gelegd voor de rijkdom van Nederland, maar hij had ook de schaduwzijden moeten noemen. De Gouden Eeuw van Nederland was de ellende-eeuw van Indonesië en Suriname.”

In reactie op de kritieken kwam Balkenende met een slap verhaal.³ “Ik heb nooit wat ten gunste van slavernij willen zeggen. Mijn uitlatingen hadden alleen te maken met handelsgeest, ondernemingszin en de moed om de wereldzeeën te bevaren. Slavernij was uit den boze, maar ik heb het over slavernij helemaal niet willen hebben.” Daar zit nou juist het probleem. Na 500 jaar kolonialisme heerst er nog steeds een massaal stilzwijgen over het koloniale verleden, laat staan dat de huidige neo-koloniale verhoudingen aangepakt worden.

“Ik heb geen echt excuus gehoord”, zei Codfried. “Waarom heeft nog nooit iemand letterlijk excuses aangeboden voor het slavernijverleden?” De nazaten van slaven krijgen regelmatig te horen dat de slavernij al zo lang geleden is dat je het moet laten rusten. Groenberg: “Kroonprins Willem-Alexander is momenteel in Australië in het kader van 400 jaar handelsbetrekkingen met Nederland. We vieren dit jaar de vierhonderdste verjaardag van Rembrandt. Waarom zou de slavernij dan opeens lang geleden zijn?”⁴

Negerzoenen

Beide organisatoren hebben al vaker actie gevoerd tegen racisme. Codfried is presentator bij de lokale Amsterdamse radio Mart en was een van de initiatiefnemers van het lawaaioprotest tegen de aanwezigheid van minister Verdonk bij de slavernijherdenking van 1 juli 2005. Stichting Eer en Herstel voerde eerder actie om de beledigende term “neger” uit de Dikke Van Dale te laten verwijderen. “Neger” betekent namelijk niet alleen simpelweg “zwart”. Het is afgeleid van het Latijnse woord “niger” en dat betekent “zwart” in de zin van donker, hopeloos, verschrikkelijk, iets dat ellende veroorzaakt en tot de onderwereld behoort. Uiteindelijk is het woord “neger” wel in het woordenboek gebleven, maar dan met de uitleg erbij dat het als scheldwoord of belediging kan worden ervaren. Volgens de uitgevers van de Dikke Van Dale is het verwijderen van het woord “neger” uitgesloten, want “het woord is erg ingeburgerd. Het maakt bijna deel uit van onze cultuur en nationale identiteit”. En zo blijkt racisme officieel onderdeel van “onze cultuur”.

Meer succes had de actie om de naam “negerzoen” te veranderen. Na jaren van klagen bij fabrikant Van Breggen, de eigenaar van Buys “negerzoenen”, is de naam in 2005 eindelijk veranderd in “Buys zoenen”. Het chocolade-

schuimkoekje bestaat al ongeveer 200 jaar en had bijna overal in Europa het woord “neger” in de naam. In Engeland heette het eerst “nigger” en later “negrokisses”, in Duitsland “Negerkuss” en in Frankrijk “tête de nègre”. Overal waren deze racistische benamingen echter al lang vervangen, behalve in Nederland dus. Tekenend voor de racistische sfeer hier zijn de reacties op internetfora als Geenstijl en Fok. Daar nemen jongeren het juist op voor het behoud van “de negerzoen” en iedereen mag er vrij schieten op de anti-koloniale en anti-racistische acties van onder meer Eer en Herstel. Activisten als Groenberg worden er beledigd en weggezet als linkse zeikers.

Sint Nicolaas

Ook het jaarlijkse Sinterklaasfeest wekt bij veel zwarte mensen en anti-racisten woede en verontwaardiging. In de aanloop naar 5 december wordt men overal geconfronteerd met zwart geschminkte witte mensen die zich zo dom en infantiel mogelijk voordoen. Wie er openlijk op wijst dat dat een racistische traditie is, krijgt te horen dat het slechts een onschuldig kinderfeest is en dat Zwarte Pieten echt niet gebaseerd zijn op allerlei racistische stereotypen.

De figuur van Sinterklaas is gebaseerd op een bisschop Nicolaas die volgens de katholieke kerk rond het jaar 300 leefde in Myra, in het huidige Turkije. Later werd Nicolaas heilig verklaard en vanaf de elfde eeuw werd hij in heel Europa gezien als de beschermheilige van zeelieden, bakkers en hoeren.⁵ Hij werd destijds vaak afgebeeld met een geketende zwarte duivel aan zijn zijde. Die stond symbool voor het overwonnen kwaad. Ook toen al werd er een sint Nicolaas-feest gevierd. Dat gebeurde vaak in dorpsverband, en jongeren gingen al dan niet als duivels geschminkt de straat op om geld en snoep te bedelen. Toen de protestanten het in de zeventiende eeuw voor het zeggen kregen, werd het verboden om het feest op straat te vieren. Protestanten doen namelijk niet aan heiligen en bisschoppen. Daardoor werd het een familiefeest dat men binnenshuis viert.

Nationalisme

Tot begin negentiende eeuw werd het Sinterklaasfeest in iedere regio anders gevierd. Met de nieuwe grondwet van 1848 kwamen er in Nederland meer uniforme wetten, regels en uiteindelijk ook gewoonten. En door de opkomst van het nationalisme probeerde men de bevolking op allerlei manieren aan “de natie” te binden. Het “vaderland” moest plots overal centraal bij staan. Rond 1850 legde de leraar Jan Schenkman met zijn prentenboek “Sint Nicolaas en zijn knecht” de basis voor de huidige Sinterklaas. In dat boek komt de sint voor het eerst met een stoomboot uit Spanje. Ook heeft hij een staf en een mijter gekregen. En als knecht duikt ineens Zwarte Piet op. Het boek was een groot succes en door de prenten kon iedereen zich een beeld vormen van hoe Sinterklaas er uit zou zien, waar hij vandaan kwam en wie zijn knecht was. De nieuwe ideeën vonden snel en breed ingang.

De nieuwe, landelijk geharmoniseerde Sinterklaas werd op zijn beurt weer ingezet om bij kinderen het nationalisme door de strot te duwen. Zo werd er in 1887 in Amsterdam een groot feest georganiseerd voor 8.000 brave kinderen. Alleen kinderen die het hele jaar netjes naar school waren gegaan, waren welkom. Er werd geen enkel Sinterklaasliedje gezongen. De kinderen moesten daarentegen nationalistische liedjes zingen, zoals het Wilhelmus, het Prinsesselied voor de pasgeboren Wilhelmina, het volkslied “Wien Neerlandsch bloed” en het “Marschlied”, een militair lied over de plicht die elke Nederlandse jongen zou hebben om zijn beste krachten aan het vaderland te geven.

Luie Piet

De lijn van de zwarte duivel naar Zwarte Piet is niet helemaal duidelijk. Het verleggen van de aandacht van de duivel naar zwarte mensen pleit in ieder geval niet erg voor de bedenker van Zwarte Piet. Daarbij zijn de kleren van Piet gebaseerd op de uniformen die voor 1850 gedragen werden door het vaak zwarte personeel in dienst van rijke witten. Nederland had de slavernij toen nog niet afgeschaft en wat was er nu handiger dan een slaaf die het werk doet voor de sint? Tegenwoordig wordt vaak beweerd dat Zwarte Piet niet op zwarte mensen gebaseerd is, of zelfs zwart is omdat hij door de schoorsteen naar binnen zou zijn gekomen. Maar sinds Schenkman hem bedacht is de figuur van Piet nooit meer geweest dan een opeenhoping van racistische stereotypen. Pieten zijn volgens de traditie namelijk lui, dom, kinderlijke wilden, slechts goed voor entertainment en uitsluitend anonieme bijfiguren in de levens van witte mensen.

In de loop der tijd veranderden Piets kenmerken al naargelang het racisme in de samenleving veranderde. Zo was Piet voor de Tweede Wereldoorlog een “edele wilde”, een boeman waar kinderen bang van moesten zijn. Op afbeeldingen werd gefocust op “raskenmerken” als grote witte ogen, spierwitte tanden en dikke lippen. In die tijd werd hij ook wel “neger” of “moor” genoemd. Zo blijkt dat de figuur Piet wel degelijk op zwarte mensen was gebaseerd. Niks geen roet dus! Na de oorlog werd het racisme vaak minder expliciet en legde men de nadruk meer op zwarte stereotypen als clownesk, domme goedzak en entertainer.

Nieuw Rechts newsflash

Het laatste nieuws rond de extreem-rechtse partij Nieuw Rechts van Michiel Smit.¹

Het gaat niet goed tussen het Ridderkerkse Nieuw Rechts-raadslid Martin Dijkhuizen² en zijn landelijke partij. Eind oktober 2006 stapt Dijkhuizen uit het landelijke hoofdbestuur omdat hij genoeg heeft van “het wanbeleid” binnen Nieuw Rechts. Hij zegt ook geheel uit de partij te zullen stappen als, zoals hij vernomen heeft, personen uit de nazistische Nationale Alliantie (NA) lid worden van Nieuw Rechts. De communicatie binnen de partij blijkt zodanig slecht dat Dijkhuizen zelfs op de fervente anti-Nieuw Rechts-website michielsmit.com oproepen aan het hoofdbestuur doet om eens contact met hem op te nemen. Op een ander webforum noemt Dijkhuizen Smit “de OOO zo grote leider”.

Op 5 november wil Michiel Smit weer een toespraak houden bij de zogenaamde Spreeksteen in het Amsterdamse Oosterpark. Anti-Fascistische Aktie (AFA) Amsterdam ziet dat niet zitten en vraagt aan het stadsdeel of men daar ook een manifestatie mag houden. Die vergunning komt er, en een 100-tal demonstranten luistert bij de Spreeksteen naar voordrachten uit een anti-fascistisch boek. Smit heeft geen vergunning aangevraagd en moet uitwijken naar een andere plek in het park. Maar ook daar komt hij niet aan spreken toe. De demonstranten en een sambaband maken zoveel lawaai dat hij weer afdruipt. In een pamflet dat AFA-activisten uitdelen staat dat “na de moord op Theo van Gogh in het Oosterpark een plek is gemaakt waar mensen met verschillende meningen met elkaar in discussie kunnen gaan. Het doel van de Spreeksteen is culturele en religieuze vooroordelen te overbruggen, en de vrijheid van meningsuiting en dialoog te bevorderen. Vrijheid van meningsuiting is een groot goed, juist daarom is misbruik daarvan stuitend. De constante haatzaaijerij van Michiel Smit en Nieuw Rechts is geen mening, maar een regelrechte provocatie voor iedereen die vrijheid lief heeft.”

Op 22 november doet Nieuw Rechts mee aan de herindelingsverkiezingen in de nieuw te vormen gemeenten Lansingerland en Binnenmaas. De Fabel stuurt voor de verkiezingen de eigen Nieuw Rechts-brochure naar lokale politici, media en sociale organisaties. AFA Nederland verspreidt in het weekend voor de verkiezingen in beide gemeenten zo’n 10 duizend “Stop Nieuw Rechts”-kranten.³ In Lansingerland stuit men daarbij toevallig op een informatiestand van Nieuw Rechts. Enkele anti-fascisten twijfelen geen moment en verscheuren Nieuw Rechts-posters en nemen propagandamateriaal van de partij in beslag. Uiteindelijk haalt Nieuw Rechts met lijsttrekker Smit in Lansingerland 1.429 stemmen. Zijn protest tegen de plaatselijke herindeling blijkt zo goed voor een raadszetel. Voorwaarde is wel dat Smit vanuit Rotterdam naar Lansingerland verhuist. In Binnenmaas haalt lijsttrekker Marcel Bijsterveld slechts 316 stemmen en geen zetel. In maart 2007 wil Nieuw Rechts meedoen aan de Provinciale Statenverkiezingen in de provincie Zuid-Holland.

Gerrit de Wit

Noten

1. Zie: speciale Nieuw Rechts-pagina op de Fabel Website <www.defabel.nl/nr.htm>.
2. “De kandidaten van Nieuw Rechts”, Gerrit de Wit.
In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/11192f75.htm>.
3. Zie: Stop Nieuw Rechts-website <www.stopnieuwrechts.antifa.net>.

Michiel Smit trekt
een gekke bek in
het Oosterpark.

Foto: Eric Krebbers

Foto: Eric Krebbers

Kinderfeest

Is zo’n racistisch feest niet in strijd met de Grondwet? Daarin staat toch dat niemand gediscrimineerd mag worden? Daarom diende Eer en Herstel in 2004 tegen de racistische elementen van het Sinterklaasfeest een klacht in bij de Commissie Gelijke Behandeling. “Heel veel Nederlandse burgers, met name zwarte Nederlanders, voelen zich ieder jaar weer op 5 december tijdens de viering van voornoemd feest heel erg gekwetst, verdrietig en ongelukkig: het roept veel herinneringen op aan een tijdperk van de slavernij, waarbij de tot slaaf gemaakte Afrikaanse mens wereldwijd werd mishandeld, vernederd en uitgebuit. Niet voor niets is deze slavernij niet zo lang geleden door de VN uitgeroepen tot een misdaad jegens de zwarte menselijkheid”, aldus Eer en Herstel. De klacht werd afgewezen.

Ook is er een actiecomité “Piet op de zwarte lijst” opgericht.⁶ Het comité wil “met deze actie en uw steun bereiken dat de figuur Zwarte Piet volledig van het maatschappelijke toneel verdwijnt en definitief tot het verleden gaat horen”. Tegen de mensen die roepen dat het slechts om een onschuldig kinderfeest gaat, zegt het comité: “Het Sinterklaasfeest is, veel meer dan een kinderfeest, een feest van volwassenen. Het zijn (verklede) volwassenen die kinderen onderdeel maken van hun jeugdsentiment en commerciële doelen. Het zijn volwassenen die de normen en waarden bepalen, ook binnen deze traditie. Maar als er serieuze kritiek wordt geuit op het Sinterklaasfeest, dan nemen deze volwassenen geen maatschappelijke verantwoordelijkheid, maar wenden dit af op kinderen. De veel gehoorde kreet: “Ach, het is maar een kinderfeest” is dan op zijn minst hypocriet te noemen.”

Achterlijk

Het comité legt verder haarscherp de dubbele moraal bloot die de huidige publieke opinie kenmerkt. “Het is opvallend dat Nederlanders graag voorop lopen bij het vaststellen van misstanden elders op de wereld. Een goed voorbeeld hiervan is de recente opschudding rond de persoon Hirsi Ali, die door man en macht werd gesteund nadat zij publiekelijk haar opinie gaf over de islamitische cultuur. De islamitische cultuur die niet met haar tijd zou zijn veranderd. Nemen we het Sinterklaasfeest onder de loep, dan moeten wij vaststellen dat de Nederlandse cultuur met het handhaven van Zwarte Piet, de knecht of slaaf, niet is mee veranderd met haar tijd. Het Sinterklaasfeest is in dat opzicht dus ook als “achterlijk” aan te merken. Het draagt immers nog steeds de historische witte meester/zwarte knecht-relatie uit en onderschrijft alle negatieve stereotypering van zwarte mensen.”

Behalve in Nederland en België wordt het achterlijke Sinterklaasfeest met zijn Zwarte Pieten vrijwel nergens meer gevierd. Veel bezoekers uit andere landen geloven hun ogen dan ook nauwelijks als ze Sinterklaas en Zwarte Piet tegenkomen. Voor de meeste Amerikanen is het echt onvoorstelbaar dat dit nog kan. Zwarte Piet doet hen direct denken aan de vooral in de negentiende eeuw populaire racistische “minstrel shows”. Dat waren rondreizende theatergroepen met witte acteurs die zich zwart schminkten om vervolgens op de meest uiteenlopende manieren zwarte mensen belachelijk te maken en weg te zetten als lui, dom en onbeschaafd. Die shows waren razend populair, totdat ze onder druk van andere theatervormen en protest bijna geheel verdwenen aan het begin van de twintigste eeuw. Het zal voor Amerikanen dan ook flink schrikken zijn wanneer ze horen dat dit soort racistische praktijken 100 jaar later in het internationaal als liberaal bekend staande Nederland een maand per jaar bijzonder leuk gevonden wordt door een groot deel van de bevolking.

Jan Tas

Noten

1. “Toch ook ellende van VOC-mentaliteit”. In: NRC, 27.10.2006.
2. “Algemeen beschouwd”, Maureen van Embricqs-Djojokasiran. Op: NoSpang-website <www.nospang.com/index.php?option=com_content&task=view&id=1244&Itemid=59>.
3. “Balkenende betreurt reacties VOC-uitspraak”, Caribische redactie.
Op: Wereldomroep-website <http://surinaams.caribiana.nl/innederland/car20061027_wi-sten.html>.
4. “Waarom zou de slavernij lang geleden zijn?”, Peter Schong.
Op: Planet Internet-website <www.planet.nl/planet/show/id=62967/contentid=771647/sc=a90aae>.
5. Zie diverse artikelen op: Anno-website <www.anno.nl>.
6. Zie: Piet op de zwarte lijst-website <www.pietopdezwartelijst.nl>.

Een arabist op oorlogspad

Hij is nauwelijks nog van het tv-scherf weg te slaan. De arabist Hans Jansen verkooft zijn ultra-conservatieve anti-islam praatjes graag als wetenschappelijke feiten. Soms lijkt hij zelfs in elke moslim een terrorist te zien. Inmiddels is Jansen ook in extreem-rechtse kringen een geziene gast.

Kerk met "dichtgemetselde kelder".

Synagoge met "dichtgemetselde kelder".

Moskee waarvan de kelder nog moet worden "dichtgemetseld".

Hans Jansen is sinds een jaar of 5 regelmatig op de radio en de tv. Bekendheid verwierf hij via zijn negatieve artikelen over de islam in onder meer de wekelijkse Trouw-bijlage "Letter en Geest". Daar zwaaide tot voor kort de nieuw-rechtse redacteur Jaffe Vink' de scepter. Nu legt Vink naar verluidt de laatste hand aan een nieuw blad, Opinio. En daaraan werkt behalve Jansen ook die andere bekende islambasher en opiniemaker mee: Afshin Ellian.¹ Na 23 jaar als docent Arabisch en Islamkunde bij de Leidse universiteit te hebben gewerkt, vertrok Jansen in 2003 naar de universiteit van Utrecht. Een van de grootste fans van zijn werk was islamhater Theo van Gogh,¹ en Jansen toonde zich op zijn beurt weer enthousiast over Van Goghs hetze tegen moslims. Jansen was dan ook prominent aanwezig op de besloten bijeenkomst van de voorhoede van Nederlandse islambashers, vier dagen na de moord op de opgefokte filmmaker. Naast Ayaan Hirsi Ali¹ waren daar ook Sylvian Ephimenco,¹ Paul Scheffer,² Jaffe Vink, Afshin Ellian, Paul Cliteur,³ Leon de Winter en Herman Philipse aanwezig. Tijdens een bijeenkomst een maand daarna op de Rotterdamse Erasmus universiteit blijkt hij het vooral steeds roerend eens te zijn met twee van de andere genodigden, Hilbrand Nawijn en Vlaams Belang-chef Filip Dewinter.

Jansen speelde ook wetenschappelijk adviseur voor het driedaagse LPF-congres tegen de islam in februari 2006. In het comité van aanbeveling hadden Paul Cliteur en Paul Scheffer plaatsgenomen. Een reeks nationale en internationale islambashers sprak op de bijeenkomst over "de grootste uitdaging waarmee het Westen na de val van de Berlijnse Muur wordt geconfronteerd". Jansen publiceert overigens ook in "De Vernieuwing", het blaadje van het wetenschappelijk bureau van de LPF. Zijn voortdurend verder afglijden naar rechts deed Jansen uiteindelijk op 11 november 2006 belanden in extreem-rechtse kringen, kennelijk zijn huidige natuurlijke habitat. Op die dag was hij namelijk spreker in Gent op een bijeenkomst over "Europese waarden", georganiseerd door de Deltastichting, de nieuw-rechtse denktank van het Vlaams Belang. Hij schoof daar gezellig aan bij onder andere Alain de Benoist, de leider van de extreem-rechtse denktank GRECE. De Benoist was de ideologische grondlegger van het Front National van Le Pen.

Zelfislamiseren

Men kan vandaag de dag nauwelijks nog een krant openslaan zonder geconfronteerd te worden met haat tegen de islam. Toch doet Jansen het graag voorkomen alsof zowat alleen hij nog maar iets kritisch durft te zeggen over de islam, waarbij hij bovendien het risico zou lopen om voor "racist" uitgemaakt te worden. Door de underdog te spelen hopen Jansen en zijn rechtse collega-opiniemakers sympathie te winnen. Zo nam Jansen het eens op voor opiniemaker Paul Frentrop die zei de koran te willen verbieden.¹ Jansen beweerde dat de universitaire elite Frentrop wel zou willen stenigen op een Leids binnenplaatsje om zo een voorbeeld te stellen aan kritische studenten.⁴ Met zijn pogingen de werkelijkheid op zijn kop te zetten maakt de arabist zichzelf regelmatig compleet belachelijk. Toen politici riepen om een verbod op de nog niet eens opgerichte Nederlandse afdeling van Dyab Abou Jahjahs AEL,⁵ en toen over elke verzuchting van Ayaan Hirsi Ali meelevend bericht werd, beweerde Jansen doodleuk: "De anti-modernen, Dyab Abou Jahjah voorop, worden met begrip en warme belangstelling beluisterd. De moderneren, als Afshin Ellian en Ayaan Hirsi Ali, die hetzelfde soort dingen willen als u en ik, worden met argwaan, zorg en tegenzin aangehoord."

De rechtse regering Balkenende zou zich volgens de verongelijkte arabist zelfs ondergeschikt maken aan de islam. De ministers zouden namelijk "zelfislamiseren". Er zou daarom "door en namens de regering bij columnisten en andere opinieformers voortdurend op worden aangedrongen om niet te hard tegen de islam te keer te gaan". Volgens amateurpsycholoog Jansen zou de overheid leiden aan het Stockholm-syndroom, net als gijzelaars die sympathie ontwikkelen voor hun gijzelnemers. Daarom zou de overheid ook Hirsi Ali de mond hebben willen snoeren door haar tot onderduiken te dwingen. "Want dat zou de moslims bevredigen", meent Jansen. Gelukkig zijn er ook nog mensen "die hun eigen cultuur respecteren", het christendom, en die daarom weigeren te "zelfislamiseren", aldus Jansen.

Kelders

Waar linkse denkers proberen om ontwikkelingen in de wereld te snappen met begrippen als kapitalisme, patriërchaat en racisme, willen veel conservatieve opinie-makers ons wijsmaken dat vage concepten als "volken" en "culturen" daartoe beter geëigend zouden zijn. Bij Jansen staan religies centraal. In zijn boeken en artikelen dwingt hij de lezer voortdurend om te denken volgens het stramien van eeuwendurende conflicten tussen religies, en dan vooral tussen "ons" christendom en de "ons" immer vijandig gezinde islam. Hij beweert een soort wetenschappelijk warenonderzoek naar religies te doen, maar komt steevast met dezelfde eenzijdige conclusie: het christendom is "superieur" en de islam achterlijk.

"Het gebouw van de islam kent allerlei mooie zalen en hallen, trappenhuisen en dakterrassen, maar ook een paar heel donkere kelders. In het christendom en het jodendom hebben kerk en synagoge, ieder in hun eigen gebouw, die kelders dichtgemetseld. In de islam moet dat nog gebeuren", beweert Jansen bijvoorbeeld. En: "Het verschil zit hem daarin dat sommige groepen militante moslims de koran als een jachtakte beschouwen, als een soort "license to kill", terwijl de bijbel die functie in de wereld van het christendom verloren heeft." Jansen toonde zich dan ook bijzonder enthousiast over het rabiate anti-islam rapport dat de christen-fundamentalistische SGP begin 2006 uitbracht. "Geen enkele partij heeft zo'n degelijke studie over de islam. Klasse!"⁶

Slavernij

In Jansens simpele denkwereld behoort alles waarvan hij meent dat het uit het Westen afkomstig is per definitie tot het christendom. Zo zou alles "van gloeilamp tot airconditioning een creatie van de cultuurwereld van het christendom" zijn. Daarmee veegt hij onder het tapijt dat die religie zich juist altijd heeft gekeerd tegen wetenschappelijke rationaliteit, en daarmee tegen de voortuitgang die deze vindingen heeft voortgebracht. Dat bleek weer eens uit de omstrede toespraak van paus Benedictus in september 2006. Die ging vooral over het gevaar dat rationaliteit vormt voor het katholieke geloof en andere godsdiensten. Moslims reageerden boos omdat de paus er ook iets negatiefs bij zei over de islam. Direct stelden alle rechtse opiniemakers zich en bloc achter de reactionaire kerkvader op. Volgens de katholieke Jansen wilde de paus namelijk "toch vooral waarschuwen dat we de rug recht moeten houden", en "de westerse waarden" moeten verdedigen tegen de islam. Onzin, want de pauselijke waarden verschillen niet wezenlijk van die van de islam. Feitelijk was de toespraak van Benedictus juist een aanval op alle progressieve waarden.

Als een achterbakse dief probeert Jansen zich zo alle progressie toe te eigenen die de mensheid heeft weten te boeken ondanks het christendom, of beter: tegen de macht van het christendom in. Neem de slavernij. In aansluiting bij de racistische schrijfsels van zijn voormalige Leidse collega Piet Emmer⁷ beweert Jansen dat de slavernij vooral iets was van moslims. Ook benadrukt hij graag dat de christenen de handel als eersten hebben afgeschaft en vervolgens de moslims hebben gedwongen om dat ook te doen. “Zo heeft het Westers imperialisme ook zijn goede kanten”,⁴ schrijft Jansen luchthartig. Volgens hem was de christelijke slavernij zelfs weldadig. “De nazaten van de zwarte slaven die in Amerika zijn terechtgekomen, zijn er beter aan toe dan de nazaten van de slavenverkopers die in Afrika zijn achtergebleven.”

De geschiedenis leert echter dat geen enkele paus of andere christelijke kerkleider ooit de slavernij heeft veroordeeld.⁸ Ook in de bijbel vindt men geen kritisch woord over de slavernij, terwijl slaven aan het begin van de jaartelling toch nadrukkelijk deel uitmaakten van de leefwereld van de christenen. In de middeleeuwen hielden de kerken er zelf honderdduizenden slaven op na, toen lijfeigenen geheten. Ook de latere zwarte slavenhandel is door de kerken altijd religieus vergoelijkt, en men heeft de afschaffing ervan met hand en tand bestreden. Het verzet tegen de slavernij moest dan ook komen van progressieve en humanistische burgers. Daar was slechts een enkele christen bij betrokken, en die werd vaak direct door zijn geloofsgenoten uitgekotst. En toegegeven, de islam was geen haar beter.

Dankbaar

Uit de artikelen van Jansen komt “de christelijke wereld” steevast naar voren als superieur, rationeel, goed en eerlijk. “Onze” belangrijkste goede eigenschap zou volgens de arabist zijn dat “we” door “het christendom geconditioneerd” zijn om “de eigen fouten te kunnen en mogen erkennen, daar spijt over te hebben en vervolgens naar herstel te zoeken”. In “de moslimwereld” zou men daarentegen vooral jaloers zijn op de Westerse verworvenheden. En bovendien irrationeel, want men weigert “de christelijke wereld” dankbaar te zijn. En dat terwijl “de rest van de wereld braaf de olie koopt en betaalt die de islamitische wereld kwijt wil, en moslims in het Westen ruimte geeft om moskeeën te bouwen.”

Jansen houdt niet op de weldaden van het Westen op te sommen. “Arafat en de Palestijnen zijn keer op keer door Amerika gered van de Israëli’s. Egypte is twee keer, in 1956 en 1967, niet onder de voet gelopen alleen maar omdat Amerika dat geen goed idee vond. Vorig jaar nog heeft Amerika de Arabische wereld verlost van een gruwelijke dictator” in Irak. “Wie de geschiedenisboekjes rustig doorbladert, vindt voorbeelden te over van Westerse hulp aan de landen van de islam. Maar het helpt allemaal niets. Hoe vaak het Westen de Arabische en de islamitische wereld ook te hulp schiet, bijvoorbeeld met voedsel, de boosheid blijft - of wordt zelfs erger.” Kennelijk bladert

Jansen vooral eurocentrische geschiedenisboekjes door, want één blik in een serieus geschiedkundig werk voldoet om te zien dat de relatie tussen het rijke Westen en de “Derde Wereld” er vooral een is van eeuwenlange kolonisatie, uitbuiting en onderdrukking. En wie werkelijk meent dat de Westerse landen Irak zijn binnengevallen om de bevolking te bevrijden, en niet uit eigen belang om de macht en winst uit te breiden, die is óf totaal naïef, óf een kwaadaardige propagandist.

Hulp

“De christelijke wereld” is volgens Jansen zelfs veel te lief, dat zou bijvoorbeeld blijken uit de ontwikkelingshulp. Met die “hobby” zouden “we” toch eens moeten stoppen, vindt hij. God helpt de “hongerenden in de Derde Wereld” toch ook niet? Hij noemt het “zelfoverschatting” dat Westerse mensen dan wel willen helpen en “zich de goddelijke almacht over leven en dood willen toeëigenen”. Bovendien mag Nederlandse hulp weliswaar niet “meewerken aan zaken die wij in Nederland immoreel vinden als kinderarbeid, vrouwenonderdrukking, het omhakken van regenwoud, godsdienstig fanatisme, het uitroeien van diersoorten, het opwarmen van het heelal, polygamie, of het doodmartelen van opposanten en dissidenten. Maar laten dat nu juist dingen zijn waar veel bewoners van de Derde Wereld een ongewone belangstelling voor hebben!”, aldus Jansen met zijn zo kenmerkende racistische superioriteitsgevoel. Overigens warmt de atmosfeer vooral op door toedoen van de Westerse industrielanden. Het heelal koelt daarentegen al af sinds de oerknal, en ook daar dragen de “bewoners van de Derde Wereld” geen verantwoordelijkheid voor.

Ook meent Jansen te weten dat “er een verband bestaat tussen de hoeveelheid hulp en de hoeveelheid vluchtelingen die een regio produceert. Immers, hoe meer hulp (en dus wegen, havens en vliegvelden), hoe makkelijker het wordt de weg naar de vrije wereld te vinden.” Nog een reden voor de angstige arabist om tegen hulp te zijn. Van migratie moet hij namelijk niets hebben, vooral omdat “de extremo’s” het zouden beschouwen “als een nuttig wapen ter verspreiding van de islam”. Jansen: “Tijdens het proces van migratie naar Europa hebben de moslims de Europeanen leren kennen als goedgelovige sulletjes, als gemakkelijk te bedotten softies, die meteen met uitkerinkjes en subsidietjes klaar staan als je maar een beetje amok durft te maken.” Links zou ook ten onrechte steeds proberen “de kansen voor de moslims te vergroten”. Bijvoorbeeld “ook door wat als racial profiling bekend staat als een vorm van superfascisme af te schilderen”. Via “racial profiling” wil men onder meer op vliegvelden nog slechts niet-westers uitzierende reizigers controleren. Selectie op basis van vooroordelen en racisme. “Wie racial profiling een zinnige maatregel vindt, kan tegenwoordig wel op het dak gaan zitten”, jammert Jansen.

De Internationale

Als uiterst conservatieve christen is Jansen vanzelfsprekend sterk gekant tegen alles wat links is, en dus tegen elke vorm van “nivelleren, in die zin dat de sterkste schouders de zwaarste lasten te dragen krijgen”. Hij weigert uitbuiting en onderdrukking onder ogen te zien. Links is volgens hem dan ook vooral een religie, waarvan de aanhangers niet zouden willen erkennen dat “armoe en ellende in feite de natuurlijke staat van de mens zijn”, en die ten onrechte menen “bestolen of bedrogen” te worden door de mensen die niet in “armoe en ellende” leven. In zijn artikelen in onder meer Trouw en HP/De Tijd geeft Jansen daarom niet alleen af op de islam, maar ook op links. Hij stelt beide zelfs regelmatig op uiterst simplistische wijze aan elkaar gelijk. Jansen: “Jihad is strijd, en strijd is ook van de linkse dromen een traditioneel onderdeel. In het refrein van het antieke strijdlied “De Internationale” horen we: “Makkers, ten laatste male / tot de strijd ons geschaard / en d’ Internationale / zal morgen heersen op aard”. Precies ditzelfde sentiment ligt ook ten grondslag aan de islamitische jihad-ideologie.” Elders vergelijkt hij de innerlijke Jihad overigens net zo makkelijk weer met Hitlers boek “Mein Kampf”. Wie weigert hem gelijk te geven dat de Jihad het grootste probleem van deze tijd vormt, wordt door Jansen zelfs vergeleken met een holocaustontkenner. De Jihad is volgens hem namelijk “een verschijnsel dat niet minder belangrijk en niet minder uniek is dan de Holocaust”. Met deze vergelijking nadert de opgefokte hoogleraar zelf echter het revisionisme, want hij doet zo enorm af aan de ernst van de fabrieksmatige vernietiging van 6 miljoen Joden door de nazi’s.

Het is overigens volkomen terecht dat Jansen veelvuldig wijst op de gevaren van het moslimfundamentalisme. Zijn stukken dragen echter weinig bij aan een betere analyse daarvan. Hij slaat de plank bovendien volledig mis door te suggereren dat zowat alle moslims potentiële fundamentalisten zijn. En gevaarlijk is zijn vergoelijking van christen- en ander fundamentalisme. Die inschatting heeft vanzelfsprekend alles te maken met zijn eigen loyaliteiten. Die zijn ook op te maken uit zijn bronnen, de auteurs die hij regelmatig uitgebreid napraat. De belangrijkste daarvan is Lee Harris, die schrijft voor de bladen van de Amerikaanse ultra-rechtse thinktanks Heritage Foundation en American Enterprise Institute. Aan die laatste is tegenwoordig ook Hirsi Ali verbonden. Ook volgens Harris is het westen te lief geworden en moet het weer leren op leven en dood te vechten met “de vijand”, namelijk Al Qaeda. Verder omhelst Jansen ook het werk van Andrew Bostom. Die werkt in Amerika onder meer als deskundige voor het uiterst rechtse tv-programma FoxNews, en als auteur voor het ultraconservatieve FrontPageMag.com, dat uitsluitend tot doel heeft om het feminisme, links, en de milieu-, anti-racisme en anti-oorlogsbewegingen af te maken.

Lees verder op pagina 16

Geschiedenis en nut van godsdienst

De arabist Hans Jansen meent zich ook steeds meer op te moeten werpen als algemeen deskundige op het gebied van religie. Dat begon met zijn in 2001 verschenen boek “Het nut van God”. Hij kijkt daarin echter niet verder dan de ideologieën van godsdiensten, en de individuele beleving van aanhangers daarvan. Een sociologische analyse van religie als repressief instrument lijkt aan de conservatieve katholiek niet besteed. Religies zijn over het algemeen geen relatief onschuldige hobbies, maar eerder collectieve zinsbegoochelingen in dienst van de heersende orde. Het maakt daarbij in wezen geen verschil of het nu gaat om een sekte of om de grote wereldreligies. Er bestaat zoals bekend geen enkel bewijs voor het bestaan van welke God dan ook,¹ en over het algemeen is de bijdrage aan de maatschappelijke moraal - de normen en waarden - eveneens van een bedroevend niveau.² Goede werken moet men namelijk vooral doen om een wit voetje bij God te halen en later niet in de hel te belanden. Naast absurde kwesties als het verbod op vloeken, draait bijvoorbeeld de christelijke moraal verder voor een groot deel om de onderdrukking van de menselijke seksuele behoeften. Alle wereldreligies zijn in de eerste plaats ideologieën om de patriarchale orde te handhaven. Dat Jansen uiteindelijk weinig begrijpt van de werking van religie, blijkt wel uit het feit dat hij in al zijn werk de achterstelling van vrouwen en de onderdrukking van seksuele gevoelens zelden of nooit aan de orde stelt. Zelfs bij zijn grote vijand, het moslimfundamentalisme, heeft hij het er niet over, terwijl het daar toch zo voor de hand ligt. Alleen wanneer hij pleit voor een “propaganda-oorlog”, roept hij plotseling dat de terroristen “als losers” voorgesteld moeten worden “die op allerlei manieren, ook seksueel, niet aan hun trekken zijn gekomen”. Dat voorstel had echter meer weg van een primitieve uiting van een of andere hersenloze macho die roept toch lekker meer vrouwen gehad te hebben.

Jansen publiceert ook over de geschiedenis van de islam, zoals in zijn onlangs verschenen boek “De historische Mohammed”. Zoals hij ook beschrijft, is er de laatste jaren veel belangrijk onderzoek gedaan naar de historische werkelijkheid rondom het ontstaan van de islam.³ Zo zijn er inmiddels aanwijzingen dat de persoon Mohammed niet werkelijk bestaan heeft. Daarnaast zou de islam in eerste instantie simpelweg een van de vele afsplitsingen van het christendom geweest zijn. De eerste moslimleiders zouden zich dan ook nog als christenen gezien hebben. Ook zou de koran oorsponkelijk niet in het Arabisch geschreven zijn, en zouden er bij de latere vertaling veel fouten gemaakt zijn die de tekst regelmatig onbegrijpelijk maken. De onderzoekers baseren zich onder meer op opgravingen, oude munten en teksten van tijdgenoten. Zoals te verwachten zijn ze niet bijster populair in islamitische kringen, en juist wel bij islambashers.

Ook progressieve atheïsten en humanisten kunnen zulke onderzoeken die religies demythificeren en in hun historische kader plaatsen vanzelfsprekend erg waarderen. Maar dan moeten wel alle religies ter discussie staan, en niet uitsluitend die van “de vijand”, zoals Jansen geneigd is om te doen. Hij benadrukt bijvoorbeeld voortdurend dat de islam “met het zwaard” verspreid is, terwijl het christendom slechts missionarissen “langs de deur” zou sturen. Niets over de kruistochten, de inquisitie, de heksenverbrandingen, de gewelddadige bekeringen in de koloniale tijden, of bijvoorbeeld het gedwongen christelijk opvoeden van aboriginal-kinderen in Australië, om maar een paar voorbeelden te noemen. “De eerste christenen lieten zich psalmen zingend in de Romeinse arena’s door wilde dieren opeten”, meent Jansen ook te weten. Hij gaat zo kritiekloos mee in de mythen en de heiligenpropaganda van zijn kerk, die eeuwenlang beweerd heeft dat christenen toch zo ontzettend zwaar vervolgd werden in het Romeinse rijk. In werkelijkheid zijn er in de eerste drie eeuwen van het christendom hooguit 1.500 mensen vervolgd, nauwelijks 5 per jaar dus.⁴ Het christendom was met zijn gezagsgetrouweheid voor de Romeinse heersers namelijk een ‘godsgeschenk’. Eric Krebbers

Noten

- Zie bijvoorbeeld: Why won’t God heal amputees?-website <www.whyydoesgodhateamputees.com/>.*
- Zie bijvoorbeeld: “Letter to a Christian Nation”, Sam Harris, 2006.*
- Zie ook: de tiendelige serie “Het ontstaan van de islam”. Op: Trouw-website <www.trouw.nl/deverdieping/religie_filosofie/article238982.ece/Het_ontstaan_van_de_islam?backlink=true>.*
- “Kriminalgeschichte des Christentums. Band 1”, Karl-Heinz Deschner, 1986.*

Landverraad

Ook de Joodse nieuw-rechtse onderzoekster Bat Ye’or is een van Jansens grote inspiratiebronnen. Zij heeft de samenzweringstheorie de wereld in gebracht dat Europese en Arabische leiders begin jaren 70 op een aantal conferenties overeen zouden zijn gekomen dat het Westen olie krijgt in ruil voor het toestaan van migratie om Europa te islamiseren. Van haar komt ook het bijbehorende schrikbeeld “Eurabië”. Jansen zei op de anti-islam bijeenkomst van de LPF: “Vergis je niet, dat hele verhaal van Bat Ye’or is van A tot Z gedocumenteerd. Trouwens, bij die conferenties was ik zelf aanwezig.”⁹ Ye’or publiceert vooral over de onderdrukking van christenen en joden in moslimlanden door de geschiedenis heen. Die mogen weliswaar hun geloof behouden, maar worden dan wel als “dhimmi’s” behandeld, als een soort tweederangsburgers. Op zich goed dat zulk onderzoek gedaan wordt, maar het is typerend voor Ye’ors eenzijdige anti-islamitische gezindheid dat ze weigert mee te werken aan vergelijkend onderzoek waarbij ook de behandeling zou worden meegenomen van niet-christenen in Europa door de geschiedenis heen.

“Jihad is landverraad, en moet dienovereenkomstig bestraft worden”, aldus Jansen. Hij wil nietsontziend optreden tegen moslim-fundamentalisten. “Niet, zoals bij oorlogsvoering gebruikelijk, streven naar een overwinning met proportionele middelen die voor het doel dat bereikt moest worden net voldoende zijn, maar streven naar een totale verplettering met overdreven zware middelen en overmacht. Het gaat immers niet om een rationele oorlog, maar om een irrationele strijd. Angst aanjagen, en ruim voldoende reden geven om angstig te blijven, is van groot belang. Niet bang zijn zelf af te zakken tot het niveau van de terroristen.” Het zou tegen “onze natuur” ingaan, maar volgens de bloeddorstige arabist “moeten terroristen indien mogelijk sneuvelen tijdens hun zelfgekozen acties”. Jansen juicht ook extreem-rechts geweld tegen willekeurige moslims toe. “Wanneer er een grote terroristische aanval op een Nederlands doel wordt gepleegd, door terroristen die zich op de islam beroepen, zou dat kunnen leiden tot spontane acties van de bevolking waarbij bijvoorbeeld moskeeën in brand worden gestoken. Dat zal de moslims in Nederland er eerder toe brengen zich van de terroristen af te keren dan hen te steunen. De overheidsreacties op zulke spontane pogingen tot tegenterreur dienen daar dan ook mee rekening te houden.” De overheid zou dus bij wijze van represaille nazi-geweld moeten toelaten tegen willekeurige burgers. En dan bij een volgende dodelijke aanslag op een abortusarts in VS ook maar gelijk een paar christenen van de straat plukken en tegen de muur zetten?
Tenzij anders aangegeven zijn alle citaten afkomstig van de Arabist Jansen-website <www.arabistjansen.nl/>.

Eric Krebbers

Noten

1. “De wegbereiders van Wilders”, Gebladerte-brochure 27.
In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/g27.htm>.
2. “De kwartiermakers van Fortuyn”, Gebladerte-brochure 23.
In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/g23.htm>.
3. “De “superieure westerse cultuur” van opiniemaker Cliteur”, Harry Westerink.
In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/11236f77.htm>.
4. “God heeft gezegd”, Hans Jansen, 2003.
5. “Arabisch nationalisme helpt migranten niet vooruit”, Eric Krebbers.
In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/10881f56.htm>.
6. “SGP probeert zieltjes te winnen met aanval op islam”, Harry Westerink.
In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/11206f76.htm>.
7. “Leidse slavernij-professor wil meer goedkope arbeidsmigranten”, Eric Krebbers.
In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/11186f75.htm>
8. “Christianity and Slavery”, Joseph McCabe, 1998.
9. “Europees-islamitisch complot”, Henk Rijkers. In: Katholiek Nieuwsblad, 27.5.2005.

Doodnormaal katholiek antisemitisme

Het rooms-katholicisme heeft ook in Nederland een lange traditie van jodenhaat.¹ Dat blijkt uit het recente boek “Een donkere spiegel” van de wetenschappers Marcel Poorthuis en Theo Salemink. Pas ver na de Tweede Wereldoorlog ging men nadrukkelijker afstand nemen van religieus, raciaal en sociaal-economisch antisemitisme.

De meeste “kerkvaders” van de eerste eeuwen na de jaartelling waren door en door antisemitisch en zo is jodenhaat gemeengoed geworden in het christendom. Religieus antisemitisme was zo doodnormaal dat het lange tijd niet eens werd herkend. Volgens de katholieke geloofsleer zou Jezus “de messias” zijn geweest waar ook de joden eeuwenlang op gewacht hadden. Met zijn komst zou het jodendom overbodig zijn geworden, en zou de kerk de synagoge hebben vervangen. De katholieken zouden daarmee het nieuwe uitverkoren volk zijn. Het christendom zou als de enige ware godsdienst zijn overgebleven en het jodendom zou er simpelweg niet meer behoren te zijn. Voor hun weigering om Jezus als “de messias” te erkennen, hun “verblindings”, zouden ze door God zijn gestraft en tot “het einde der tijden” verdoemd. De joden zouden bovendien collectief schuldig zijn aan “de godsmoord”, de kruisiging van Jezus. Deze “bloedschuld” zou pas ophouden als ze zich zouden bekeren tot het catholicisme en Jezus alsnog zouden aanvaarden.

Paplepel

Anders dan in Zuid-Europa vormden katholieken in Nederland van de zestiende tot de negentiende eeuw een achtergestelde minderheid. Dat bepaalde lang hun opstelling tegenover joden. Om zelf tot volwaardige burgers te kunnen worden, pleitte men voor religieuze tolerantie. Joden zouden zodoende ook als deel van “ons volk” gezien moeten worden. Maar toen de katholieken in de tweede helft van de negentiende eeuw waren geëmancipeerd, voldoende macht en aanzien hadden verworven en deel van “ons volk” waren geworden, hadden ze plots geen behoefte meer om zich met de joodse minderheid te identificeren. Ze gingen zich juist meer en meer afzetten tegen joden, samen met de meerderheid, die joden meer als gasten en vreemdelingen beschouwde dan als Nederlanders.

De kruisiging van Jezus, met verlichte christenen links en verblinde joden rechts.

In het Provinciaal Concilie van 1865 legden de katholieke machthebbers in Nederland vast hoe men zich moest gedragen tegenover “de godsmoordenaars”. Het werd katholieken ten strengste verboden om nog met joden om te gaan. Ze mochten ook niet in een vast dienstverband bij joodse bazen werken. Al ouder was het gebed “pro perfidis Judaeis”, dat luidde: “Laten wij ook bidden voor de trouweloze joden: opdat onze God en Heer de blinddoek van hun harten wegneemt opdat ook zij Jezus Christus onze Heer erkennen.” Het gebed werd pas in 1959 door paus Johannes XXIII uit de liturgie verwijderd. Ook kinderen werden ingeschakeld bij deze bekeringsdrift. “Als ik aardig ben voor de joden en lief voor joodse kinderen, dan zou het wel kunnen gebeuren dat ze van de roomsen gingen houden. Dan zouden ze misschien ook van de roomse kerk gaan houden, en misschien wel katholiek willen worden”, zo leerden ze voorbeeldgebeden opzeggen uit het “Bidblaadje voor kinderen”. “Dan zal ik bidden wat Jezus zelf voor de joden gebeden heeft, toen hij aan het kruis hing: “Lieve Vader, wees weer goed op de joden; ze weten niet wat ze doen”.’”² Antisemitisme met de paplepel ingegoten.

Woestijnvolk

Het religieuze antisemitisme vormde in de negentiende eeuw een vruchtbare voedingsbodem voor het raciale of biologische antisemitisme met zijn pseudo-wetenschappelijke “bloed en bodem”-theorieën. De beruchte katholieke activist Jac. van Ginneken schreef over “de joodse volksaard”: “De joden zijn een fel woestijnvolk, tussen tammer woud- en akkerbouwvolkeren verdwaald, een oosters heet geslacht, een meer subjectief trekkend Semietenvolk onder meer objectief gezeten Indo-Germanen verstrooid.” En ver in de twintigste eeuw had pater Constantinus van Reijgersberg het over de Joodse “rasziel”, die “emotioneel”, “individualistisch”, “wilskrachtig” en “gedreven” zou zijn. Volgens hem was de ernstigste vorm van antisemitisme afkomstig van geseculariseerde Joden die vijandig stonden tegenover hun eigen religie. Die zouden zich schuldig maken aan “Joodse rassenwaan”, zo zei hij, vergelijkbaar met de rassenwaan van de nazi’s. Joden zouden het antisemitisme dus aan zichzelf hebben te wijten en er zelfs de aanstichters van zijn.

De katholieke hoofdstroom wees het raciale antisemitisme als “onchristelijk” af, omdat voor God alle mensen gelijkwaardig zouden zijn. Racisme zou zodoende “zondig” en in strijd met de bijbel zijn. Religieus antisemitisme kon blijkbaar wel door de beugel. Want rond 1900 stelden nogal wat katholieken het jodendom verantwoordelijk voor de moderne tijd vol “zederverwildering”, “hebzucht” en “genotzucht”. Sinds “de godsmoord” zou er namelijk “een jodengeest” rondwaren, die zich niet alleen zou hebben uitgezaaid in de geschiedenis en de moderne wereld, maar ook in de harten van christenen. Die “geest” zou niet meer zijn verbonden met joden van vlees en bloed, maar zijn veranderd in een soort algemene kracht, de moderne “tijdgeest”. Die “joodse geest van godslastering, van profetenhaat, van zinnelijkheid, en van verleiding” zou men ook aantreffen bij moderne “katholieke vrouwen die door heidense kleding onze straten en pleinen onveilig maken”. Maar vooral liberalen, socialisten, atheïsten en andere “nieuwlichters” zouden zijn beïnvloed zijn door “de jodengeest”. Joden zouden ook aan de oorsprong hebben gestaan van “onchristelijke” maatschappelijke omwentelingen als de Franse Revolutie. Ze zouden “een vals messianisme” aanhangen dat hen door de duivel zou zijn voorgespiegeld. Die zou hen misleiden met de belofte van een paradijs op aarde. De joden zouden niet in de spirituele waarden van het superieure christendom willen geloven, maar via samenzweringen streven naar de joodse wereldheerschappij.

Crisissen in het kapitalisme, zoals net na de Eerste Wereldoorlog en in de jaren 30, leidden tot een ervaring van sociaal-economisch antisemitisme, ook in kringen van katholieke arbeiders. Men bracht Joden in verband met de wanorde van het kapitalisme, dat de morele orde van God zou schenden. Het kapitalisme zou “de tweede natuur” van Joden zijn. Zij zouden het kapitalisme hebben uitgevonden en de geheime strategen van de kapitalistische revolutie zijn. Joodse kapitalisten zouden verantwoordelijk zijn voor woeker en voor moreel en religieus verval. De strijd tussen kapitaal en arbeid zou uiteindelijk een strijd zijn tussen jodendom en christendom. Terwijl men het raciale antisemitisme “ongeoorloofd” vond, meende men dat dit soort sociaal-economisch antisemitisme wel “geoorloofd” was. Want het zou een feit zijn dat Joden te veel invloed en macht in de samenleving hebben.

Heidendom

In het Provinciaal Concilie van 1924 werd het verbod op de omgang met joden uit het Concilie van 1865 bevestigd. In de jaren daarop gebruikten fascistenaars de NSB-er Robert van Genechten en Zwart Front-leider Arnold Meijer deze anti-Joodse stellingname ter verdediging van hun eigen antisemitisme en dat van de Duitse nazi’s. “Geen huwelijk met Joden, geen christenen bij Joden in dienst en ook geen huisgenoten van Joden. Het zijn deze stelregels die - in een verzachte vorm - aan de wetten van Neurenberg ten grondslag liggen”, verklaarde Van Genechten in 1940 in zijn brochure “Het Joodse vraagstuk in Nederland”. Pausen en bisschoppen verkondigden al eeuwenlang dezelfde mening over Joden als de nazi’s nu, aldus de NSB-er. “Onze houding ten opzichte van de Joden is in geen enkel opzicht in strijd met een of andere leerstelling der kerk”, vond ook Meijer. “De kerk zelf heeft steeds geoordeeld dat de Joden een gevaar zijn voor het christendom, dat er een scheiding tussen christenen en Joden moet plaats hebben, dat de Joden uit leidende posities in de staat geweerd moeten worden.” Ook de katholieke fascist Gerard Knuveler viel de vermeende Joodse almacht aan. “Het is zonder meer een kwestie van zelfbehoud deze onduldbare tyrannie te breken. En Hitler doet een goed werk, bijvoorbeeld als hij de Berlijnse pers - tot voor kort voor 90 procent in handen van Joden - aan hun klauwen ontrukkt om ze terug te geven aan het eigen volk.”

De katholieke hoofdstroom bestreed het fascisme in de jaren 30 niet in de eerste plaats vanwege zijn rabiate antisemitisme, maar omdat het een vorm van “nieuw-heidendom” zou betreffen. Men beschouwde naast fascisme ook liberalisme, socialisme, communisme en zionisme als “heidense” pseudo-religies die op voet van oorlog leefden met het christendom en de christelijke wortels van “de Europese beschaving”. Men wilde de goddeloos en zedenloos geworden wereld weer christelijk maken. Veel katholieke antifascisten waren zelf door en door antisemitisch, zoals de priester Henri de Greeve, een fel bestrijder van de NSB. Voor hem stonden de joden uit de tijd van Jezus symbool voor alle slechte menselijke eigenschappen. Jezus “staat altijd tegenover de eigenwaan, de betweterij, de hoogmoed en goddeloze verwaandheid van een grote officiële kliek, die zorgvuldig met verbeterheid hart en hoofd gesloten houdt voor de waarheid.” Joden zouden “ruziezoekers” zijn, een “heibeltje naar de betroogtrant waarmee de achterbuurt van leer trekt tegen een belastingambtenaar, een politiemans of een nette mijnheer”. Sommige katholieke voormannen wezen sociaal-economisch antisemitisme juist af omdat ze het zagen als een soort anti-kapitalisme dat dreigde te leiden tot het “heidense” socialisme.

Ook katholieke arbeiders waren negatief over Joden. SDAP-lid Algra meende dat het materialisme binnen zijn partij was toegenomen door “Joodse invloeden”. Binnen de SDAP zou eerder een Joodse dan een Nederlandse mentaliteit aanwezig zijn, klaagde hij. Vakbondsactivist Hermans veroordeelde weliswaar de Jodenvervolgingen door de nazi’s, maar vond dat de Joden er wel aanleiding toe hadden gegeven. “De Joden waren niet geliefd in Duitsland. Zeer velen hadden een verderfelijke rol gespeeld op velerlei gebied; in de politiek, in de journalistiek, in de afschuwelijke zedeloosheid van literatuur, film en toneel. En zij hadden door bezetting van vele hoge posten een macht veroverd, geenszins evenredig aan hun getalssterkte. Het volk was dus licht geneigd om aan een beweging tegen de Joden mee te doen.”

Anti-zionisme

In tegenstelling tot het Vaticaan sprak aartsbisschop Jan de Jong zich tijdens de Tweede Wereldoorlog wel publiekelijk uit tegen de deportaties van Joden. Maar vanaf 1945 tot eind jaren 50 repte men in geen enkele katholieke preek over de gruwelijke Jodenvervolgingen. Na de Tweede Wereldoorlog was er zelfs een ervaring van Jodenhaat, mede onder invloed van de jarenlange nazi-propaganda en het religieuze antisemitisme. Volgens de gangbare beeldvorming had het Nederlandse volk heldhaftig gestreden en was de katholieke kerk ook slachtoffer geweest. Over het eigen antisemitisme zweeg men lange tijd. En de shoah verdween nagenoeg uit het bewustzijn van de katholieken.

Bij de stichting van de staat Israël in 1948 stelde het Vaticaan zich anti-zionistisch op. Men vreesde dat het “heidense” zionisme, dat door communisten zou zijn geïnfiltreerd, “zederverwildering” zou veroorzaken “in het land van Christus”. Er zouden bijvoorbeeld “slechte Joodse vrouwen” naar Palestina komen, zo stelde men amper een paar jaar na de moord op 6 miljoen Joden. Ook het progressieve Pax Christi kenmerkte zich in de jaren 60 en 70 door een anti-zionistische opstelling. Men zag zionisme vooral als een vorm van racisme en kolonialisme, een visie die in het anti-imperialistische linkse kamp tot op de dag van vandaag wordt ingenomen. In progressief-katholieke kringen viel nogal eens te horen dat het zionisme en de staat Israël “anachronistische producten” waren van het negentiende-eeuwse Europese nationalisme. Daarin had men gelijk, maar het zionisme vormt tegelijk een reactie op dat nationalisme, dat van Joden vaak tweederangsburgers maakte. Op alle andere nationalismen en staten, die logischerwijs eveneens “anachronistische producten” zijn, leverde men overigens geen enkele kritiek.

Vanaf eind jaren 50 kwam er binnen de kerk een vernieuwingsbeweging op gang en namen men meer stelling tegen religieus antisemitisme. Men probeerde het jodendom en het christendom met elkaar te verzoenen. De afgelopen jaren zijn rechts-populisten als Pim Fortuyn³ en Geert Wilders⁴ zich om nationalistische redenen gaan beroepen op een vermeende “joods-christelijke traditie”. Maar de enige eeuwenoude traditie die werkelijk bestaat is die van het christelijk antisemitisme. “De joods-christelijke traditie” is slechts een mythe, een sociale constructie die als wapen wordt ingezet tegen moslims.

Harry Westerink

Noten

1. Zie: “Hitlers vrome paus”, Harry Westerink. In: *Fabel Archief* <www.gebladerte.nl/10701f42.htm>.
2. “Een donkere spiegel”, Marcel Poorthuis en Theo Salemink. Valkhof Pers, 2006.
3. “Het rechts-populisme van Pim Fortuyn”, Harry Westerink. In: *Fabel Archief* <www.gebladerte.nl/10804f49.htm>.
4. “Populistische rechts-extremist Wilders “lust hoofdzoekjes rauw””, Gerrit de Wit. In: *Fabel Archief* <www.gebladerte.nl/11072f68.htm>.

Terrorismewetten ingezet tegen DHKP-C

Op 7 november 2006 sprak het Hof van Beroep in Gent zware straffen uit in het zogenaamde DHKP-C-proces. De DHKP-C is een marxistisch-leninistische beweging in Turkije die ook een gewapende tak heeft. De 7 verdachten kregen 4 tot 7 jaar gevangenisstraf. Vooral de definitieve veroordeling van de Belg Bahar Kimyongür is schokkend. Hij moet 5 jaar de gevangenis in, enkel en alleen omdat hij werkte voor een bureau dat informatie verspreidt over de DHKP-C. Kimyongür zat eerder vast in Nederland.

Aanhangers van de DHKP-C tijdens een demonstratie.

Volgens het Europese Hof voor de Rechten van de Mens, Amnesty International en vele andere mensenrechtenorganisaties schendt de Turkse staat systematisch de mensenrechten. Koerden en linkse Turken worden vervolgd, opgesloten, gemarteld en vermoord. Kritische journalisten draaien de bak in en kranten worden verboden. De invloed van het leger, geheime diensten en de fascistische Grijsse Wolven is groot.

Een van de oppositiebewegingen is de DHKP-C, die inmiddels zo'n 30 jaar bestaat en tot 1994 opereerde onder de naam Devrimci Sol.¹ De beweging telt tienduizenden aanhangers uit verschillende bevolkingsgroepen en strijdt, ook gewapend, tegen de Turkse staat, het imperialisme en het fascisme. Vooral politieagenten, mensen van veiligheidsdiensten, legerofficieren, grootindustriëlen en leden van de fascistische partij MHP zijn het doelwit. De afgelopen jaren kwam de DHKP-C vooral in het nieuws door haar verzet in de F-type-gevangenis.² Dat zijn speciale gevangenis waar gedetineerden in afzonderingscellen geplaatst worden en bloot staan aan vernederingen en mishandelingen door bewakers. Internationaal zijn die gevangenis veroordeeld. Honderden gevangenen aanhangers van de DHKP-C en andere linkse groeperingen gingen in hongerstaking tegen de onmenselijke omstandigheden in die gevangenis en 122 van hen lieten daarbij het leven. Onder de DHKP-C-gevangenen bevinden zich overigens veel "gewone leden" van de beweging. Daarbij gaat het om mensen die geen enkele "misdad" pleegden, maar omwille van een lidmaatschap of sympathie wel tot jarenlange gevangenisstraffen veroordeeld zijn.

Terroristische organisatie

Na de aanslagen van 11 september 2001 werd onder druk van de VS een Europese lijst van "terroristische organisaties" opgesteld. Die arbitraire lijst is zonder enig debat tot stand gekomen en organisaties hebben geen bezwaar kunnen maken tegen plaatsing erop. Turkse diplomaten hebben het voor elkaar gekregen dat ook de PKK en de DHKP-C op de lijst kwamen. De 7 veroordeelden in België konden zodoende allen vervolgd worden wegens lidmaatschap van "een terroristische organisatie". Drie gedaagden werden al in 1999 opgepakt in een appartement in de Belgische plaats Duinbergen. De politie vond daarbij wapens en valse identiteitsbewijzen. Eén van de arrestanten was Fehriye Erdal, een jonge linkse activiste die door de Turkse politie ten onrechte beschuldigd wordt van betrokkenheid bij een aanslag tegen een lid van de machtige financiële Sabanci-dynastie. Achtervolgd door doodseskaders ontvluchtte ze Turkije met een valse identiteit. Erdal werd op 28 februari door de Rechtbank van Eerste Aanleg in Brugge veroordeeld tot 4 jaar cel wegens "bendevorming" en wapenbezit, hoewel een andere verdachte verklaarde dat de wapens van hem waren. Ze zat in afwachting van het proces niet in de gevangenis, maar stond onder huisarrest. Toen Justitie Erdal na de veroordeling op wilde pakken, bleek ze onvindbaar te zijn en dat is ze nu nog steeds.

Kimyongür werd op 28 februari 2006 door de rechtbank in Brugge al veroordeeld tot 4 jaar gevangenis voor het vertalen van een DHKP-C-communiqué naar het Frans en het verstoren van de orde op een persconferentie van een Turkse minister in Brussel. Hij vertaalde het bewuste communiqué vanwege zijn werk voor een Brussels bureau dat informatie over de DHKP-C en de misdaden van de Turkse staat verspreidt. Het bureau organiseerde ook concerten en solidariteitscampagnes met politieke gevangenen in Turkije, en had regelmatig contact met Belgische en Europese parlementariërs. Overigens vroeg Turkije na Kimyongürs veroordeling om uitlevering, en hij werd daardoor ook internationaal gezocht. Maar hij is Belg en dat land levert geen onderdanen uit. In afwachting van zijn hoger beroep werd Kimyongür op vrije voeten gesteld. Toen hij eind april 2006 naar Nederland kwam om een concert van de Turkse progressieve band Grup Yorum voor te bereiden, werd hij enkele minuten nadat hij de grens passeerde aangehouden. Dat was duidelijk het gevolg van een onderonsje tussen de Belgische en Nederlandse overheden. Drie Belgische senatoren bezochten hem vervolgens in de gevangenis. Ze vroegen de Nederlandse autoriteiten om hem vrij te laten en niet uit te leveren aan Turkije.

Terroristen?

"Wat zijn dan mijn misdaden?", schreef Kimyongür vanuit de Nederlandse gevangenis. "Demonstraties, symbolische protestacties, persconferenties, petitie, hongerstakingen, seminars, symposia, het inzamelen van medicijnen, ontmoetingen met Belgische of Europarlementariërs, het sturen van delegaties die toezien op de situatie in Turkse gevangenis, foto-exposities, concerten en filmvoorstellingen. Kortom, volstrekt onschuldige "misdaden", waarmee ik mijn solidariteit tot uiting bracht. Mijn gevangenschap zou zijn gemotiveerd door een internationaal

arrestatiebevel, uitgevaardigd door de Turkse staat, wegens het uitschelden van de minister van Buitenlandse Zaken Ismail Cem, op 28 november 2000 in het Europese Parlement. Door mijn actie, die bestond uit het verspreiden van pamfletten en het roepen van slogans, wilde ik aan de kaak stellen wat zijn regering voorbereidt om de politieke gevangenen te laten lijden. De Turkse staat wil mij 15 jaar zien weggroten in een van hun fameuze kerkers, de zogeheten F-type-gevangenis."

Over de aanslagen van de DHKP-C in Turkije meldde Kimyongür dat die in de politieke context gezien moeten worden. Volgens hem "is een gewapende strijd in België natuurlijk waanzin, maar in een land als Turkije, dat drie militaire staatsgrepen heeft gekend sinds de Tweede Wereldoorlog, waar op 10 jaar tijd bijna 1 miljoen mensen zijn aangehouden en gemarteld, waar 40 duizend Koerden vermoord zijn sinds de jaren 80, waar er honderden verdwijningen zijn, waar het terrorisme van de staat echt astronomisch is, zeggen dat de organisaties die hier tegen vechten terroristen zijn, dat is vatbaar voor discussie. Zapata heeft gewapende acties ondernomen, Che Guevara ook. De meeste bewegingen die zich in Afrika verzetten tegen de kolonisatie waren gewapende bewegingen. Is dat een misdrijf? Ik denk dat in extreme gevallen van staatsgeweld zoiets begrijpelijk is." De rechtbank in Den Haag oordeelde in juli 2006 dat uitlevering aan Turkije ontoelaatbaar zou zijn, omdat de feiten waarvan de Turkse staat hem verdenkt in Nederland niet strafbaar zijn. Daarop werd Kimyongür vrijgelaten en keerde hij terug naar België.

Hoge straffen

Op 7 november diende dus het hoger beroep. In de dossiers van de 7 verdachten was geen spoor van bewijs dat ze terroristische aanslagen zouden hebben gepland, laat staan uitgevoerd, noch in Turkije, noch in België, noch elders. Overigens heeft de DHKP-C altijd verklaard buiten Turkije geen gewapende strijd te voeren. De activiteiten van de beweging in Europa zijn zodoende "democratisch" en "wettelijk". Over zijn medeverdachten schreef Kimyongür dat "één persoon is aangeklaagd omdat hij zijn auto had uitgeleend, een ander omdat hij zijn solidariteit had betuigd met de organisatie. Eén persoon heeft wat logistieke steun verleend, niet om een aanslag voor te bereiden of zo, gewoon, uit solidariteit. Het gaat om heel kleine zaken, geen criminele feiten. Het enige dat men ons eventueel kan verwijten, is dat een aantal van de beschuldigen, ik niet persoonlijk, mensen hebben geholpen met onderduiken, met valse papieren. Als de Turkse geheime dienst achter je aan zit, dan is dat wel te begrijpen. Als je een mensenleven kan redden door kleinere misdrijven te plegen, dan kan men dat toch geen grote misdad noemen."

Toch kregen de verdachten straffen van 4 tot 7 jaar. Kimyongür kreeg dus 5 jaar gevangenis voor het verspreiden van ideeën. Diverse mensenrechtenorganisaties hekelden de straffen. Terecht werd opgemerkt dat de anti-terrorismewet volkomen anti-democratisch is. Op deze manier en met deze wet zou straks zowat iedereen veroordeeld kunnen worden, van activisten tot vakbondsmensen. De advocaten van de veroordeelden gaan allen in cassatie tegen de veroordeling en willen de juridische strijd ook voortzetten op Europees niveau.

Twee van de veroordeelden, Musa Asoglu en Akar Sükrîye, gingen begin november in hongerstaking. Daarmee protesteerden ze tegen "het speciale regime" waaronder ze gevangen zitten. Ze worden geïsoleerd gehouden van hun medegevangenen, mogen maar beperkt familie ontvangen en dan alleen achter glas, hun telefoongesprekken en briefwisselingen worden streng gecontroleerd, ze worden regelmatig naakt gefouilleerd en 24 uur per dag blijven de lichten in hun cellen aan, waardoor ze moeilijk kunnen slapen. Via de rechter werd die laatste maatregel wat verzacht. Sükrîye zette daarop de hongerstaking stop. Asoglu gaat er vooralsnog mee door, omdat hij 's nachts om het half uur uit zijn slaap wordt gehaald door bewaarders die controleren of hij er nog wel is. Volgens Clea, een organisatie die de twee DHKP-C-ers steunt, zijn de detentievoorwaarden en ook de detentie op zich "onaanvaardbaar voor een democratisch land als België".

Gerrit de Wit

Noten

1. "Nederlandse politie verlengstuk van Turks regime", Harry Westerink. In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/10677f40.htm>. En: "Ontstaansgeschiedenis van de Anatolische DHKP-C", Internationalistisch Comité. Op: Nieuwsbank-website <www.nieuwsbank.nl/inp/2000/08/0817j116.htm>.
2. "Nieuwe Turkse bajessen exportproduct van EU", Gerrit de Wit. In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/10716f43.htm>.

Moslimfundamentalisme

Voor anti-fascisten is het belangrijk om zich er rekenschap van te geven dat er naast de zogenaamde Lonsdalers in Nederland nog een groep is die in extreem-rechtse richting radicaliseert, namelijk de jongeren die zich tot het moslimfundamentalisme aangetrokken voelen. Bij die groep horen zowel migrantenjongeren als bekeerlingen. Over hen zijn recent twee boeken verschenen: “Het slapende leger” van Sanne Groot Koerkamp en Marije Veerman, en “Strijdsters van Allah” van Janny Groen en Annieke Kranenberg. Het eerste boek gaat in op de vraag waarom deze jongeren in de greep raken van het fundamentalisme. Het tweede gaat dieper in op de aantrekkingskracht van het islamisme, de politieke islam, op jonge vrouwen. Van beide boeken kunnen anti-fascisten heel wat opsteken.

Beide schrijversteams beginnen hun boek zo rond de tijd van de moord op Theo van Gogh. Ze willen de drijfveren van de radicaliserende jongeren achterhalen. Van grote invloed zijn de aanslagen van 11 september 2001 en de daarop volgende hetzes tegen moslims. De jongeren worden gediscrimineerd, kunnen geen stageplaatsen vinden en ondervinden tegenwerking op de arbeidsmarkt. Ze voelen zich ook betrokken bij moslims in de oorlogslanden Irak en Afghanistan, en zijn woedend om de steun van de Nederlandse regering aan die oorlogen.

Beide boeken gaan uitgebreid in op het begin van de radicalisering van elke jongere. Ze vinden vaak eerst allerlei vertaalde geschriften op islamistische websites. Die sturen ze aan elkaar door en bediscussiëren ze in discussiegroepen op internet. Ook worden ze in bepaalde moskeeën benaderd door ronselaars die speciaal achter jongeren aan zitten die ontvankelijk lijken voor het islamisme en de jihad. In die moskeeën houden de imams vaak zeer opruiende preken, hoewel ze tegenwoordig uit angst voor de staatsrepressie naar buiten toe hun toon matigen. Van radicale moslima’s wordt wel beweerd dat ze zich erin laten luizen door zogenaamde islamistische loverboys. Maar Groen en Kranenberg laten zien dat daar weinig van klopt.

De vrouwen blijken zeer bewust voor de politieke islam te hebben gekozen. Ze zijn zich er vaak onafhankelijk van mannen in gaan verdiepen. In kringen van geradicaliseerde moslims spelen ze een belangrijke rol, en vaak weten ze er meer van dan de mannen. De moslima’s menen dat het fundamentalisme hen bevrijd heeft. Wat vanzelfsprekend enigszins merkwaardig is, omdat de vrouwen zich laten leiden door uitsluitend mannelijke ‘islamgeleerden’ en van hen moeten leven volgens allerlei geboden en verboden. Daarbij moet het islamisme niets hebben van het feminisme. De vrouwen zeggen zelf echter dat de radicale islam juist vrouwvriendelijk is, daarvan zouden de overleveringen uit de tijd van Mohammed getuigen. Maar in die teksten wordt onder meer beweerd dat vrouwen zich altijd laten leiden door emoties. Dat komt niet erg vrouwvriendelijk over. Gelukkig zijn er andere geluiden te horen in gematigder moslimkringen. Bijvoorbeeld van moslima’s die vinden dat alle vrouwen, moslima’s en niet-moslima’s, samen moeten strijden voor emancipatie. Want die is nog lang niet voltooid.

“Het slapende leger”, Sanne Groot Koerkamp en Marije Veerman. Uitgeverij: Rothschild & Bach, € 19,95. ISBN: 9049950302. En: “Strijdsters van Allah”, Janny Groen en Annieke Kranenberg. Uitgeverij: Meulenhoff, € 18,50. ISBN: 9029078596.

Roel Nagel

Recensies

De cosmetica van het Vlaams Belang

Het extreem-rechtse Vlaams Blok zette jarenlang bevolkingsgroepen tegen elkaar op en maakte zich volop schuldig aan racisme. Het wekte dan ook geen verbazing dat het Blok in 2004 veroordeeld werd wegens discriminatie. Daarop richtte men het Vlaams Belang op, dat zich noodgedwongen netter voordoet dan het in werkelijkheid is. Zo hoopt men ook het cordon sanitaire te kunnen breken dat de gevestigde partijen om het Blok gelegd hebben. Inmiddels zijn enkele reguliere kranten ervan overtuigd geraakt dat het Belang daadwerkelijk milder is dan zijn voorganger, maar niets is minder waar.

In het boek “Wat u moet weten over het Vlaams Belang” schetst anti-fascist Marc Spruyt van www.blokwatch.be een ontluiserend beeld van de partij. Ondanks de recente cosmetische opsmuk brengt men nog steeds publicaties uit en doet men nog steeds uitingen waarvoor het Blok eerder werd veroordeeld. Men pleit voor een migratiestop en wil de al aanwezige migranten via pesterijen en “een terugkeerfonds” het land uitwerken. Ook wil de partij een territorialiteitsbeginsel op laten nemen in het Vluchtelingenverdrag van Genève, zodat enkel nog Europese vluchtelingen toegelaten kunnen worden tot de asielpcedure. Verder zou elke vluchteling gedurende zijn procedure opgesloten moeten worden in een detentiecentrum. Ook wil het Belang subsidies stopzetten van stadstheaters die te weinig Vlaams en dus te multicultureel zouden zijn. Uit het boek blijkt voorts dat de partijtop nagenoeg dezelfde is gebleven. In 2005 weigerden de drie Europese parlementsleden van het Belang een resolutie goed te keuren waarin de Holocaust werd veroordeeld. En in 2005 en 2006 spraken parlementsleden van het Belang op bijeenkomsten van het Sint-Maartensfonds, een organisatie van voormalige Vlaamse Waffen SS-ers die aan het Oostfront streden. Voor hen eist het Belang “een onvoorwaardelijke amnestie”.

Steeds meer mensen in België willen toch het cordon sanitaire opheffen opdat het Belang kan deelnemen aan het landsbestuur. Ze menen dat de partij dan niet waar zal kunnen maken wat het de aanhang belooft. Zo zou men zichzelf kapot regeren. Spruyt keert zich terecht fel tegen de opheffing van het cordon. Er zou dan namelijk “een zware prijs” betaald gaan worden, omdat met het Belang aan de macht geweld, agressiviteit en spanningen alleen maar toe zullen nemen. Daarbij zal de partij haar mensen kunnen inplanten in de ambtenarij, de veiligheidsdiensten en de culturele sector. Daardoor zal de invloed van het Belang uiteindelijk nauwelijks meer weg te krijgen zijn.

“Wat u moet weten over het Vlaams Belang”, Marc Spruyt. Uitgeverij: EPO, € 18,-. ISBN: 9064454213.

Gerrit de Wit

The American way

“The American way” van voormalig Amerika-correspondent en publicist Frans Verhagen gaat over de miljoenen migranten die de afgelopen 200 jaar naar de VS trokken en de invloed die dat had op de maatschappij daar. Onder het motto “Wat Nederland kan leren van het meest succesvolle immigratieland” gaat hij op een duidelijke en makkelijk leesbare manier door de geschiedenis. Verhagen behandelt de diverse groepen migranten, zoals Duitsers, Polen, Italianen, Oost-Europese Joden, Chinezen en Ieren, maar ook de reacties van de al aanwezige Amerikanen, in veel gevallen zelf directe nakomelingen van migranten. Het is een geschiedenis van racisme, antisemitisme, armoede en geweld, maar ook een van mensen op zoek naar en strijdend voor een beter leven. Een beter leven had voor iedere groep migranten overigens weer een andere betekenis. Veel mensen verlieten Europa om economische redenen, maar er waren ook Joden die het oploeiende antisemitisme in Oost-Europa ontvluchtten, revolutionairen op de vlucht voor repressie, en protestanten die na talloze kerkplitsingen vanuit Nederland vertrokken om nieuwe gemeenschappen te stichten in het schijnbaar onbegrensde land. Verhagen wijst op de grote overeenkomsten met de recente Nederlandse immigratiegeschiedenis. Dat is interessant, ook al speelden de Amerikaanse gebeurtenissen zich vaak 100 tot 150 jaar geleden af. Zo heerste er in het negentiende eeuwse protestante Amerika angst voor een “invasie” van katholieke Ierse migranten die met hun autoritaire religie Amerika zouden “overspoelen”. En hoewel de kloof tussen de twee groepen toen onoverbrugbaar werd gewaand, sidderen veel protestanten en katholieken nu samen als christenen voor de komst van de islam. Migrantengroepen werden toen gezien als ongeletterd, dom, lui of crimineel, en dat klinkt bekend in de oren. Kortom, voor wie meer wil weten over de geschiedenis van migratie staan er een heleboel interessante feiten en ontwikkelingen in Verhagens boek.

Het laatste hoofdstuk “Integreren doen we zo!” is echter van een heel ander kaliber. Verhagen is namelijk een keiharde neo-liberaal en vindt dat Nederland heel wat kan “leren van het meest succesvolle immigratieland”, vooral dat het Amerikaanse “multiculturele” model een zegen is voor het kapitalisme. Waar tegenstanders van privatisering en herstructurering van de economie vaak waarschuwen voor “Amerikaanse toestanden”, wil Verhagen juist zijn “overtuiging uitspreken dat we in Nederland gebaat zijn bij wat meer Amerikaanse toestanden”. Het is best leerzaam om weer eens te lezen hoe neo-liberalen naar migratie kijken, maar Verhagen had zich beter tot geschiedschrijving kunnen beperken.

“The American way”, Frans Verhagen. Uitgeverij: Nieuw Amsterdam, € 18,50. ISBN: 9046801012.

Jan Tas

Gebladerte-reeks

De Fabel van de illegaal publiceert via de Gebladerte-reeks brochures over allerlei voor links belangrijke thema’s. Bestellen? Maak € 3,00 per brochure (inclusief porto) over op giro 95225 t.n.v. St. Gebladerte te Leiden. Vermeld duidelijk je adres en de code van de brochure.

G1	De schaduwzijde van de antroposofie <i>Kritiek op o.m. de Vrije Scholen, Triodosbank en BD-landbouw</i>
G2	Het hellende vlak van de New Age <i>Tegen de Celestijnse Belofte, theosofen en Gemrod</i>
G3	De wereld volgens Dwarsligger <i>Columns en poëzie vanaf de onderkant van de samenleving</i>
G4	De Leidse acties van het E.L.F. <i>Over ideeën en praktijken van de radicale milieubeweging</i>
G5	De fascistische “gene zijde” van Jozef Rulof <i>Jomanda's inspiratiebron ontmaskerd!</i>
G6	Mannenstrijd! <i>Solidaire mannen tegen het patriarchaat</i>
G7	De Alphense illegalenbajes De Geniepoort <i>Over het opsluiten van onschuldigen in Nederland</i>
G8	Elk hart een tijdbom <i>Poëzie van de activist en Dunya-prijswinnaar Harry Westerink</i>
G9	Extreem-rechts aan de vrouw gebracht <i>Fascisten zien de vrouw het liefst achter het aanrecht</i>
G10	Repressieve hulpverlening <i>Tegen de psychiatrie, de medische industrie en euthanasie</i>
G11	De politiek van sekten en goeroes <i>Tegen de Dalai Lama, Nieuw Akropolis en Summit Lighthouse</i>
G12	Leiden, stad van razzia’s <i>Over apartheid en illegalenvervolging in Leiden</i>
G13	“Van nature links?” <i>Biologisme, de Natuurwetpartij, dierenbevrijding en sjamanen</i>
G14	In actie tegen de Alphense illegalenbajes. Deel 2 <i>Actie-ervaringen van De Fabel van de illegaal</i>
G15	Politiek voorbij links en rechts? <i>Over taz, conspiracy, new age, nieuw-rechts en Hollywood</i>
G16	Katapult <i>Politieke cartoons en strips van Ka</i>
G17/1	Nieuw-rechts en de beweging tegen globalisering. Deel 1 <i>Over MAI, WTO, Seattle, Goldsmith en het IFG</i>
G17/2	Nieuw-rechts en de beweging tegen globalisering. Deel 2 <i>Over MAI, WTO, Seattle, Goldsmith en het IFG</i>
G18	Daklozenkranten en de illegalenjacht <i>De Haagse softe sector blijkt spijkerhard</i>
G19	Solidair met Baskisch links-nationalisme? <i>Over internationalisme en anti-nationalisme</i>
G20	Bevolkingspolitiek <i>Hoe staten voortplanting, sterfte en migratie willen beheersen</i>
G21/1	Het wereldbeeld van het antisemitisme. Deel 1 <i>Over religieus antisemitisme en kort-door-de-bocht anti-kapitalisme</i>
G21/2	Het wereldbeeld van het antisemitisme. Deel 2 <i>Over antisemitisme en anti-zionisme</i>
G22	Katastrofe! <i>Tweede serie politieke cartoons en strips van Ka</i>
G23	De kwartiermakers van Fortuyn <i>Over opiniemakers, nationalisme en fundamentalisme</i>
G24	Vrouwen zonder papieren <i>Uitbuiting en geweld in de illegaliteit</i>
G25	Migratiebeheersing <i>Alleen bruikbare vluchtelingen en migranten nog welkom?</i>
G26	Volk noch vaderland <i>Derde bundel poëzie van Harry Westerink</i>
G27	De wegbereiders van Wilders <i>Elf opiniemakers en een politicus tegen migranten</i>
G28	Christenfundamentalisme <i>Over extreem-rechts in een religieus jasje</i>
G29	Nieuw Rechts <i>De schokkende feiten over een extreem-rechtse partij</i>
G30	Van multiculturalisme naar integratiedwang <i>Info en actie tegen verplichte inburgering</i>

Tegen racisme en migratiebeheersing

De Fabel van de illegaal is een radicaal-linkse basisorganisatie. Sinds de oprichting in 1990 streven wij naar een vrij-socialistische, feministische en ecologisch duurzame samenleving. Dat kan alleen via een fundamentele omwenteling van de sociale en bezitsverhoudingen op wereldschaal. Centraal in onze politieke analyse staat de bevolkingspolitiek die staten voeren om de omvang en de ‘kwaliteit’ van de bevolking te beheersen, nodig om het kapitalisme optimaal te laten functioneren. Migratiebeheersing speelt daarbij een belangrijke rol.

De Fabel heeft de strijd tegen migratiebeheersing tot speerpunt gemaakt. Daarbij werken wij liefst samen met migranten en vluchtelingen. Die worden door de staat aan een rigide selectie onderworpen. Sommigen worden bruikbaar geacht en tijdelijk ingezet als arbeidskracht, anderen blijvend en die worden dan gedwongen tot integratie. Het merendeel wordt echter niet nuttig geacht en afgewezen. Zij worden vervolgens gedeporteerd of geïlegaliseerd. De “illegalen” worden uitgesloten van alle voorzieningen, uitgebuit in bedrijven en opgejaagd door de politie. Na arrestatie volgt opsluiting, deportatie of dumping in de illegaliteit. Het beleid is daarbij erg seksistisch. Vrouwen worden zelden als politiek vluchteling erkend, en de meesten krijgen slechts een afhankelijke verblijfsvergunning waardoor ze gedwongen worden om jarenlang bij hun man te blijven.

De overheid probeert de migratiebeheersing voortdurend effectiever te maken. Daarvan getuigen de invoer van het sofi-nummer, de Koppelingswet, de nieuwe Vreemdelingenwet, de bouw van steeds meer illegalenbajessen, de razzia’s, de identificatieplicht, de gedwongen integratie en ook de “vrijwillige” terugkeer. In een poging dat beleid te rechtvaardigen komen politici en opiniemakers met allerlei labels over “illegalen” en “allochtonen”. Ze sluiten daarbij nauw aan bij het al veel langer levende racisme en nationalisme. Er ontstaat zo een klimaat waarin de gevestigde parlementaire politiek steeds verder afglijdt naar rechts. Bestaande extreem-rechtse groeperingen krijgen zo een steuntje in de rug.

Daad bij het woord

- De Fabel steunt zelforganisaties van migranten en vluchtelingen bij hun strijd voor gelijke rechten. Bekende voorbeelden uit het verleden zijn het kerkasiel van Iraanse vluchtelingen, de hongerstakingen van “witte illegalen”, en de acties van gevluchte Turkse dienstweigeraars.
- De Fabel steunt individuele illegalen via een spreekuur. Wij proberen afgesloten voorzieningen weer open te breken en werken tevens aan steunstructuren, zoals de stichting Gezondheidszorg Illegalen Leiden (GIL).
- De Fabel onderzoekt en bestrijdt alle aspecten van de migratiebeheersing. Onze speciale aandacht gaat momenteel uit naar de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) en “vrijwillige” terugkeer.
- De Fabel onderzoekt en bestrijdt alle vormen van extreem-rechts, racisme en nationalisme. Onze speciale aandacht gaat nu uit naar de partij Nieuw Rechts. Daarnaast keren we ons tegen nazi’s, rechtse opiniemakers en religieuze fundamentalisten.
- De Fabel publiceert een gelijknamige tweemaandelijks krant tegen racisme. Wij brengen ook regelmatig brochures uit in de Gebladerte-reeks over uiteenlopende, voor links belangrijke thema’s. Daarnaast beheren wij een linkse bibliotheek met tienduizenden boeken, tijdschriften en knipsels over zeer uiteenlopende terreinen en vormen van linkse politieke strijd.

Steun aan illegalen

Woon je in de Leidse regio, en heb je geen verblijfspapieren of ken je iemand zonder verblijfs-papieren? Kom langs, of bel De Fabel

- voor gezondheidszorg. De Fabel kan maandag, woensdag en vrijdag tussen 14:00 en 17:00 uur een dokter, tandarts, de GGD, kraamhulp, maatschappelijk werk of psychische hulpverlening regelen. Al deze hulp kan gratis.
- voor juridische en andere steun. De Fabel houdt iedere woensdag tussen 14:00 en 17:00 uur spreekuur. Je kan dan steun krijgen bij het vinden van een advocaat. Ook geeft De Fabel advies bij problemen rond trouwen of officieel samenwonen en bij allerlei andere problemen die samenhangen met het leven zonder verblijfsvergunning, en met uitsluiting en tegenwerking door instanties.

Krant tegen racisme

Voor minimaal € 18,00 per jaar ben je al Fabel-donateur en ontvang je onze tweemaandelijke krant gratis thuis. Minima kunnen volstaan met € 10,00. Overmaken op girorekening 95225 t.n.v. St. Gebladerte te Leiden o.v.v. “donatie”.

Lay-out: Zwart op Wit, Delft

Drukkerij: Albani, Den Haag

ISSN: 1566-158X

Oplage: 900

Wil je tussentijds per e-mail af en toe actie-aankondigingen en discussiestukken van De Fabel ontvangen? Stuur dan een e-mail naar <info@defabel.nl> met de tekst “Fabel Nieuws”.

Aftrekbare giften

De Fabel krijgt geen overheidssubsidie. Financiële bijdragen zijn zeer welkom. De Fabel is erkend als “algemeen nut beogende instelling”, waardoor giften aftrekbaar zijn van de belasting. Graag overmaken op girorekening 4418467 t.n.v. De Fabel van de illegaal te Leiden o.v.v. “gift”.

Adres

Koppenhinksteeg 2, 2312 HX Leiden

Tel: 071 512 7619

Fax: 071 513 4907

Bereikbaar maandag, woensdag en vrijdag: 14:00-17:00 uur

Spreekuur voor illegalen op woensdag: 14:00-17:00 uur

E-mail: <info@defabel.nl>

Fabel Website: <www.defabel.nl>

Fabel Archief: <www.gebladerte.nl>